

TÜMRADYOLOJİ TEKNİSYENLERİ ve TEKNİKERLERİ DERNEĞİ
(TÜMRAD-DER)

RADYOLOJİ TEKNİSYEN ve TEKNİKERLERİNE YÖNELİK
MESLEKİ GELİŞİM ve KARIYER PROJESİ
(RAD - GEKAP)

Ahmet KUMAŞ
RAD-GEKAP
Proje Genel Koordinatörü

Heybet ASLANOĞLU
TÜMRAD-DER
Genel Başkanı

ANKARA, 04 Temmuz-2010

TÜM RADYOLOJİ TEKNİSYENLERİ VE TEKNİKLERLERİ DERNEĞİ

Tepecik Mah. Yakacık Cad. M.Raif Sk. No.4

Başıskele / KOCAELİ

Tel-Fax: 0 262 331 86 54

Gsm: 0 544 788 04 96 - 0 532 292 46 27

www.tumradder.com

tumradder@gmail.com

Genel Başkan

Heybet ASLANOĞLU

Genel Başkan Yardımcısı

Murat MEYDAN

Genel Sekreter

Serdar BÜKÜLMEZ

Genel Eğitim, Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Sekreteri

M.Nurullah KURUTKAN

Genel Hukuk ve Mevzuat Sekreteri

Alaaddin KULCUOĞLU

Genel Mali Sekreter

Olca TEKİN

Genel Örgütlenme ve Teşkilatlanma Sekreteri

Safiye ŞAHİN

TÜMRAD-DER adına Sahibi:

Heybet ASLANOĞLU

Yazı İşleri Müdürü:

M.Nurullah KURUTKAN

Bu kitap, dernek tarafından üyelerine ÜCRETSİZ dağıtmak üzere 1000 adet bastırılmıştır.

Baskı:

MURAT KİTABEVİ

Zafer Çarşısı No:15 Kızılay / ANKARA TEL: 0312 430 66 02 FAX: 0312 435 07 95

www.muratkitabevi.com

PROJEYİ YAYINA HAZIRLAYANLAR

Heybet ASLANOĞLU :TÜMRAD-DER Genel Başkanı

Ahmet KUMAŞ : Proje Genel Koordinatörü/Yayın Danışmanı

Serdar BÜKÜLMEZ : Genel Sekreter

Gürdoğan AYDIN : Kırşehir İl Temsilcisi

Arzu DOĞAN : Teknik Tasarım

Fulya KULOĞLU : Kapak Tasarım

M.Fatih ELHAN : Dizgi ve Düzenleme

Yayıncı : Murat Kitap Bas. Yay. Dağıt. Ltd. Şti.
Zafer Çarşısı No: 15 Kızılay / ANKARA
Tel: 0312 433 39 77 – Fax: 0312 435 07 95
WEB: www.muratkitabevi.com

Baskı : Öncü Basımevi 0312 384 31 20
Kazım Karabekir Cad. 85/2 İskitler / ANKARA

Birinci Baskı : Mart-2011 (1000 Adet)

UYARI: Bu proje, Turhal 2. Noterliğinin 30 Eylül 2010 tarih ve 6942 nolu onayı ile TÜMRAD-DER adına tescilli olup, her hakkı adı geçen derneğin tüzel kişiliğine aittir. Bu nedenle; 5846 sayılı yasaya aykırı olarak özel ve tüzel kişiler tarafından kullanılamaz.

ÖNSÖZ

Her geçen gün radyoteknoloji hızlı bir şekilde gelişim ve değişim göstermektedir. Uluslararası alanda da radyolojik teknolojilerinin ARGE çalışmalarına hız verilmekte ve ciddi anlamda ekonomik kaynaklar sağlanmaktadır. Bu değişim ve gelişim radyoloji teknisyenliği/teknikerliği mesleğini daha da önemli kılmakta olduğunu görüyoruz.

Yeni yüzyılda bilginin en büyük silah olduğu kabul edilir. Bilgi toplumunu oluşturan uluslar gelecekte sosyal ve ekonomik olarak her zaman en ileride olacakları kuşkusuz. Bireysel olarak düşünüldüğünde hedeflerini yüksek tutan, okuyan, araştıran, bilgiye ulaşan bireyler toplumda dün de en önde idiler yarında en önde olacaklardır. Bu gerçeklikten hareketle bir yıl gibi bir süre boyunca üzerinde çalıştığımız, değişik üniversite, akademisyen ve meslek temsilcilerinin katılımı ile yaptığımız çalıştay ve toplantılar sonucunda hazırlanan projemiz **“Radyoloji Teknisyen ve Teknikerlerine Yönelik Mesleki Gelişim ve Kariyer Projesi (RAD-GEKAP)”** radyoloji teknisyenliği mesleğini icra eden meslek mensuplarını başarıya götürecektir yol haritasını oluşturmaktadır.

Derneğimiz mesleğimizin gelişmesi ve meslektaşlarımızın güncel bilgiye ulaşmasını sağlamak için her yıl düzenli olarak eğitim ve seminerler programları düzenlemekte ve meslektaşlarımızın gelişimine katkı sunmaktadır. Hedeflerini daima yüksek tutan derneğimiz eğitime çok özel bir önem vererek alanımızda bilgiyi hakim kılmaya çalışmaktadır.

Meslektaşlarımızın eğitime ilişkin talepleriyle ekonomik ve sosyal taleplerini bütünleştiren ve taleplerin uygulanabilirliğini kurgulayan projemiz hayat bulduğunda sağlık hizmetinin kalitesinin de gözle görülür bir biçimde artacaktır. Bu kitapta konu edinilen proje ile mesleğimizin lisans düzeyinde eğitim vermesi, akademik kariyer imkânının sağlanması kuşkusuz mesleğimizin gelişmesine katkılar sağlayacaktır. Bu projenin hazırlanmasında çok emek harcayan değerli hocamız Ahmet KUMAŞ'ı ve diğer çalışma arkadaşlarıma şükranlarımı sunarım.

Elinizdeki bu kitapta proje kapsamında hazırlanan radyasyon kaynaklarıyla çalışma temel kanunu taslağı ile meslektaşlarımızın özlük hakları, sosyal ve ekonomik haklarına ilişkin iyileştirmeler ve bunların kanunla güvence altına alınmasını amaçlamaktadır.

Projemizin bir an önce hayat bulması temennisi ile...

Heybet ASLANOĞLU
TÜMRAD-DER Genel Başkanı

Ahmet KUMAŞ
“Eğitimci ve Araştırmacı-Yazar”
RAD-GEKAP Proje Genel Koordinatörü

ahmetkumas55@hotmail.com

SUNUM

Bilindiği gibi, çağdaş sağlık hizmeti sunumunda **hizmette verimlilik ve kalite** esas alınmaktadır. Kaliteli sağlık hizmeti sunumu, hasta memnuniyetinin de ön koşuludur.

Radyolojik yöntemlerin tıp alanına girmesiyle hastalıkların tanı ve tedavisi kolaylaşmış olduğundan, radyoloji bilimi tıp alanında oldukça önem kazanmıştır. Ancak; bilim ve teknoloji alanındaki hızlı gelişmeler radyasyon görevlilerinin de bilgi ve becerilerinin geliştirilmesini gerekli kılmaktadır. Meslektaşlarımızın mesleki bilgi ve beceri yönünden geliştirilmesi, değişen koşullara göre görev analizlerinin yeniden düzenlenmesi, özlük ve sosyal haklarının iyileştirilmesi kuşkusuz ki hizmetin kalitesine olumlu olarak yansıyacaktır.

Bu bağlamda; bilimsel ve teknolojik gelişmeler ışığında birey ve topluma daha kaliteli sağlık hizmeti sunma amacıyla, proje (RAD-GEKAP) içeriğinde radyoloji alanında lisans düzeyinde mesleki okulların açılması, radyoloji alanında ortaöğretim düzeyinde temel mesleki eğitim almış teknisyenler için ön lisans, aynı alanda ön lisans mezunları için ise lisans tamamlama programları açılması, en az ön lisans düzeyinde eğitim almış olanlara mesleki branşlaşma olanağı sağlanması, hizmet içi eğitimde kurumsallaşma, radyasyon sağlığı ve güvenliği konusunda uluslararası standartların sağlanması, meslektaşlarımızın sosyo-ekonomik ve özlük haklarında anlamlı iyileştirmeler yapılması, derneğimiz (TÜMRAD-DER) adına tescilli “Tıp Alanında Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu” adlı kanun tasarısının hayata geçirilmesi gibi çok önemli konular yer almaktadır.

Bu proje (RAD-GEKAP) konuları hayata geçirildiğinde; radyoloji alanında eğitim veren okulların alan/dal öğretim elemanı ihtiyacı karşılanmış olacak, hizmette kalite ve verimlilik artacak, çalışma ortamında iş barışı sağlanmış olacak ve AB uyum sürecine de katkı sağlanmış olacaktır. Ayrıca; derneğimiz (TÜMRAD-DER) tarafından hazırlanan **“Tıp Alanında Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu”** tasarısı hayata geçirildiğinde ise tıp alanında radyasyon kaynaklarıyla çalışanların mevcut sorunları önemli ölçüde çözülmüş olacaktır.

Bu projede amaçlanan hedefler gerçekleştiğinde, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, Türkiye’de de radyoloji mesleği profesyonel bir meslek statüsü kazanarak, en gözde meslekler arasında yer alması olacaktır. Profesyonellik, hizmette kalitenin de ön koşullarından olduğundan, **RAD-GEKAP, kamu yararı ve hizmetin gerekleriyle de örtüşen bir proje niteliği taşımaktadır.**

Dernekle ilgili diğer konularda olduğu gibi, RAD-GEKAP adlı söz konusu projenin hazırlanmasında da özellikle başta dernek (TÜMRAD-DER) Genel Başkanı Heybet ASLANOĞLU olmak üzere, dernek yönetimindeki arkadaşlarımızın projeyi önemseyip gerekli desteği sağlaması projenin başarıyla sonuçlanmasını sağlamıştır. Bu nedenle projeye katkı sağlayan herkese teşekkür ediyorum.

Meslektaşlarımızın mesleki gelişimlerine katkı sağlama yanında, birey ve topluma kaliteli hizmet sunma noktasında, TÜMRAD-DER ekibi olarak **bilgi, beceri ve enerjimizi insanlığın sağlığı için harcamayı onurlu bir görev sayarız.** 19 Mart 2011

İÇİNDEKİLER

TÜMRAD-DER Yönetim Kurulu Kararı

Proje (RAD-GEKAP) İçerikleri

Proje (RAD-GEKAP) Metni

Proje (RAD-GEKAP) EK'leri

Projenin Hazırlanmasında Referans Alınan Kaynaklar Listesi

Projenin Dayandırıldığı Mevzuat Listesi

Tıp Alanında Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu

Taslak Metni ve Madde Hükümlerinin Gerekçeleri

Tıp Alanında Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu

Gerekçeleri

TÜMRAD-DER Faaliyetleri

TÜM RADYOLOJİ TEKNİSYENLERİ VE TEKNİKERLERİ DERNEĞİ YÖNETİM KURULU KARARI

Karar Tarihi: 12.05.2009

Karar No: 2009/96

Bilimsel ve teknolojik gelişmeler yanında, değişen sosyo-kültürel ve ekonomik dünya koşulları dikkate alınarak mesleki gelişim ve kariyer konuları ile özlük haklarının iyileştirilmesi konularında meslektaşlarımız tarafından derneğimize yapılan yoğun talepler üzerine, 12.05.2009 tarihinde özel gündemle toplanan Yönetim Kurulumuzca konu etrafıca görüşülerek, dernek tüzüğü'nün 3. maddesine istinaden konu hakkında aşağıdaki kararlar alınmıştır:

1- Meslektaşlarımızın mesleki bilgi ve becerilerini geliştirme, ekonomik, sosyal ve özlük haklarını iyileştirme, yeni mesleki kazanımları hizmete yansıtma amacıyla, derneğimiz (TÜMRAD-DER) tarafından “Radyoloji Teknisyen ve Teknikerlerine Yönelik Mesleki Gelişim ve Kariyer Projesi” (RAD-GEKAP) adlı bir proje hazırlanmasına,

2- RAD-GEKAP adlı proje içeriğinde aşağıdaki konuların yer almasına;

a) Sağlık Bilimleri Fakültesi veya uygun diğer fakülteler bünyesinde lisans düzeyinde radyoloji veya radyoteknoloji adlı yeni bölümler açılarak, ortaöğretim kurumlarının radyoloji bölümü alan/dal öğretmenlerinin bu fakültelerden karşılanması,

b) Ortaöğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olanlara uzaktan eğitim, açık öğretim veya 2. öğretim yoluyla en az ön lisans eğitimi olanağı sağlanması,

c) Radyoloji alanında ön lisans mezunları ile radyoloji teknisyenliği üzerine radyoloji alanı dışında sağlık ön lisans programı mezunları için radyoloji alanında 2+2 lisans tamamlama programları açılması ve proje içeriğindeki konular arasında bu konunun **öncelik ve ivedilikle** hayata geçirilmesi,

d) Radyoloji alanında yüksek öğretim yapan okulların öğretim elemanı ihtiyacına destek olmak üzere, radyoloji alanında lisans

eğitimi almış olanlara alanlarında akademik kariyer yapma olanağı sağlanması,

e) Mesleki kökeni en az radyoloji teknisyeni olan sağlık lisansiyerlerinden üniversitelerin radyoloji alanıyla ilgili programlarda öğretim elemanı sıfatıyla yararlanılması,

f) Radyoloji alanında en az ön lisans eğitimi almış olanlara mesleki branşlaşma olanağı sağlanması,

g) Bilimsel ve teknolojik gelişmeleri hizmete yansıtmak üzere, hizmet içi eğitimin kurumsallaştırılması,

h) Radyasyonla çalışanlar ve hastalar için uluslararası standartlarda radyasyon sağlığı ve güvenliği sağlanması,

i) Radyasyonla çalışanların sosyo-ekonomik ve özlük haklarında adil ve anlamlı iyileşmeler sağlanması,

j) Derneğimiz tarafından “Tıp Alanında Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu ” tasarısı hazırlanıp ilgili kurumlara sunulması,

3- Söz konusu proje (RAD-GEKAP) çalışmalarına ivedilikle başlanması ve hazırlanacak proje metni ve kanun tasarısının kitapçık olarak da bastırılıp dağıtılmasına,

4- Proje hazırlama sürecinde çalışmaların aksatılmadan düzenli bir şekilde yürütülebilmesi için Dernek Genel Başkanı **Heybet ASLANOĞLU** ile işbirliği içinde; derneğimiz üyesi, eğitimci ve araştırmacı-yazar Ahmet **KUMAŞ**’ın Proje Genel Koordinatörü olarak görevli kılınması, dernek yönetim kurulu üyesi **Serdar BÜKÜLMEZ**’in proje genel sekreteri, dernek üyesi **Gürdoğan AYDIN**’ın ise proje veri araştırma sorumlusu olarak görev yapmasına,

5- Proje kapsamında yer alan konular için muhatap olarak Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığı nezdinde yüz yüze ve yazı ile girişimlerde bulunulmasına,

6- Proje kapsamındaki konuların mümkün olan en kısa sürede hayata geçirilebilmesi için Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık makamları ile TBMM Sağlık ve Eğitim Komisyonları ile sivil toplum kuruluşlarından destek aranmasına,

7- Proje hazırlık sürecinde gerek görülmesi halinde projeye dernek tüzüğüne aykırı olmayan yeni hükümler eklenebilmesine,

8- Dernek üyelerinin belirli periyotlarla derneğin çalışmaları hakkında bilgilendirilmesine, bilgi kirliliğine sebebiyet vermemek için, bilgilendirmenin sadece Genel Başkan veya yazılı olarak yetkili kılacağı yardımcılar tarafından yapılmasına,

9- Dernek yönetimince yürütülecek olan proje ve diğer çalışmalarda gerekli durumlarda sağlık, hukuk ve eğitim gibi özel ihtisas alanlarında dernek dışından da alan uzmanlarından “danışman” sıfatıyla yararlanılmasına,

10- Hazırlanacak olan RAD-GEKAP adlı projenin kitapçık haline getirilmesi, dağıtım ve tanıtımında 3.maddede belirtilen kişiler ile dernek Yönetim Kurulu üyesi M. Nurullah KURUTKAN'ın görevli kılınmasına OY BİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

(imza)

Safiye ŞAHİN
Yönetim Kurulu Üyesi

(imza)

M. Nurullah KURUTKAN
Yönetim Kurulu Üyesi

(imza)

Olca TEKİN
Yönetim Kurulu Üyesi

(imza)

Alaeddin KÜLCÜOĞLU
Yönetim Kurulu Üyesi
Üyesi

(imza)

Serdar BÜKÜLMEZ
Yönetim Kurulu Üyesi

(imza)

Murat MEYDAN
Yönetim Kurulu

(imza)

Tasdik Olunur
12/05/2009

ASLI GİBİDİR

Heybet ASLANOĞLU
GENEL BAŞKAN

TÜM RADYOLOJİ TEKNİSYENLERİ ve TEKNİKLERLERİ DERNEĞİ
(TÜMRAD-DER)

RADYOLOJİ TEKNİSYEN ve TEKNİKLERLERİNE YÖNELİK
MESLEKİ GELİŞİM ve KARIYER PROJESİ
(RAD-GEKAP)

ANKARA, Temmuz-2010

PROJE İÇERİĞİ

- 1- Sağlık Bilimleri Fakültesi veya diğer uygun fakülteler bünyesinde mesleki ve teknik eğitime yönelik lisans düzeyinde radyoloji veya radyoteknoloji bölümü açılması
- 2- Sağlık meslek lisesi mezunlarına alanlarında uzaktan eğitim (internet), açık öğretim, ekstern veya 2. öğretim yoluyla en az ön lisans eğitimi olanağı sağlanması
- 3- Radyoloji alanında ön lisans mezunları ile radyoloji teknisyenliği üzerine radyoloji alanı dışında sağlık ön lisans programı mezunları için radyoloji alanında 2+2 lisans tamamlama programları açılması
- 4- Radyoloji alanında lisans eğitimi almış olanlar için kendi alanlarında akademik kariyer yapma olanağı sağlanması
- 5- Mesleki kökeni en az radyoloji teknisyeni olan sağlık lisansiyerlerinden radyoloji alanıyla ilgili ön lisans programlarında öğretim elemanı sıfatıyla yararlanılması
- 6- Radyoloji alanında en az ön lisans düzeyinde eğitim almış olanlara mesleki branşlaşma olanağı sağlanması

- 7- Bilimsel ve teknolojik gelişmeleri hizmete yansıtmak üzere, hizmet içi eğitimde kurumsallaşma sağlanması
- 8- Radyasyonla çalışanlar ve hastalar için, “radyasyon sağlığı ve güvenliği” konusunda uluslararası standartların sağlanması
- 9- Radyasyonla çalışanların sosyo-ekonomik ve özlük haklarında adil ve anlamlı iyileşmeler sağlanması
- 10- “Tıp Alanında Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu” adlı yeni bir kanun tasarısı hazırlanması

RADYOLOJİ TEKNİSYEN VE TEKNİKLERLERİNE YÖNELİK MESLEKİ GELİŞİM VE KARIYER PROJESİ (RAD-GEKAP)

Bu proje, Tüm Radyoloji Teknisyenleri ve Teknikerleri Derneği (TÜMRAD-DER) tüzüğü'nün 3. maddesi esas alınarak, 12/05/2009 tarih ve 2009/96 sayılı Yönetim Kurulu kararlarına istinaden hazırlanmıştır (EK-1).

A) PROJENİN ADI

Madde 1- Projenin adı “ Radyoloji Teknisyen ve Teknikerlerine Yönelik Mesleki Gelişim ve Kariyer Projesi” olup, kısaca RAD-GEKAP olarak ifade edilecektir.

B) PROJENİN KONUSU

Madde 2- İlgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılarak, radyoloji alanında tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamaları konusunda ehliyetli hekim dışı radyoloji meslek mensuplarının (radyoloji teknisyeni, radyoloji teknikeri, tıbbi görüntüleme teknikeri, radyoterapi teknikeri vb) mesleki gelişimi ve alanlarında kariyer yapmaları yanında, sosyo-ekonomik ve özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik iş ve işlemlere uygun ortamların hazırlanması ile tıp alanında radyasyon kaynaklarıyla çalışanları ilgilendiren mevzuat düzenlemelerine katkı sağlamaktır.

C) PROJENİN KAPSAMI

Madde 3- Bu proje; radyoloji (ışın bilimi) alanında tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamaları konusunda en az orta öğretim veya ön lisans düzeyinde mesleki eğitim almış radyoloji teknisyen ve teknikerlerine yönelik mesleki gelişim ve kariyer yapma konuları yanında, tüm radyasyon görevlilerine yönelik sosyo-ekonomik ve özlük haklarının iyileştirilmesiyle ilgili mevzuat çalışması esaslarını kapsar.

D) PROJENİN TEMEL AMAÇLARI

Madde 4- Bu projenin temel amaçları şunlardır:

a) Sağlık Eğitim Enstitülerinin faaliyetlerine son verilmiş olduğundan, sağlık meslek liseleri için radyoloji alan/dal öğretmeni yetiştirme yanında, hekim dışı radyoloji meslek mensuplarına yönelik akademik eğitim olanağı sunmak üzere, Sağlık Bilimleri Fakültesi veya uygun diğer fakülteler bünyesinde lisans düzeyinde radyoloji veya radyoteknoloji bölümü açılmasını sağlamak,

b) Örgün eğitim yöntemiyle radyoloji alanında temel mesleki eğitim almış olan meslek mensuplarının mesleki eğitim düzeyini en az Avrupa Birliği (AB) normlarına uygun hale getirmek,

c) Öncelik ve ivedilikle radyoloji alanında ön lisans mezunları ile mesleki kökeni radyoloji teknisyeni olup, radyoloji alanı dışında sağlık ön lisans programı mezunları için radyoloji alanında 2+2 lisans tamamlama programları açılarak, sağlık meslek liselerinin radyoloji bölümü alan/dal öğretmeni ihtiyacını karşılamak,

d) Radyoloji alanında lisans eğitimi almış olanlar için kendi alanlarında akademik kariyer yapma olanağı sağlamak,

e) Sağlık Bilimleri Fakülteleri veya uygun diğer fakültelere bağlı olarak açılacak radyoloji veya radyoteknoloji bölümlerine, ilke olarak öncelikle orta öğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olanların alınarak, normal örgün eğitimle sağlık meslek liselerinin sürekli alan /dal öğretmeni ihtiyacının karşılanması yanında, SML eğitiminde kaliteyi sağlamak,

f) Sağlık Bilimleri Fakülteleri veya uygun diğer fakültelerde radyoloji alanında lisans eğitimi alanlara, bu proje kapsamında mesleki ve teknik eğitime yönelik kariyer yapma

olanağı sağlanarak, ön lisans düzeyindeki meslek yüksek okullarının Tıbbi Görüntüleme ve Radyoterapi gibi mesleki programları için akademik personel yetiştirilmesini sağlamak,

g) Radyoloji alanında en az ön lisans düzeyinde eğitim almış olanlara radyasyon fiziği, ileri tıbbi görüntüleme, nükleer tıp, radyobiyoloji, radyasyon sağlığı ve güvenliği gibi ihtiyaç duyulan konularda mesleki branşlaşma olanağı sağlamak,

h) Tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamalarında, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri hizmete yansıtmak üzere, çalışan radyasyon görevlilerine yönelik hizmet içi eğitimin kurumsallaştırılmasını sağlamak,

ı) Sağlık hizmetlerinin sunumunda “ekip hizmeti” anlayışından hareketle; radyoterapi ve nükleer tıp gibi radyoaktif ışın kaynaklarının kullanıldığı birimler başta olmak üzere, iyonlayıcı radyasyon kaynağı kullanılan tam teşekküllü sağlık işletmelerinde yeterli sayı ve nitelikte medikal fizik uzmanının görevli kılınmasını sağlamak,

j) Pratik anlamda, radyasyonla çalışanlar ve hastalar için uluslararası standartlarda radyasyon sağlığı ve güvenliğini sağlamak,

k) Gerek radyodiyagnostik (radyolojik inceleme) ve gerekse radyoterapi (radyasyon onkolojisi) uygulamalarında hizmette kalite ve verimliliği artırmak.

l)Radyasyonla çalışanların sosyo-ekonomik ve özlük haklarını adil ve anlamlı ölçüde iyileştirmek,

m) Radyasyonla çalışanların iş barışı, radyasyon güvenliği ve radyasyon kaynaklarıyla çalışma esaslarını uluslararası normlar da dikkate alınarak yeniden düzenlemek için “ Tıp Alanında Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu “ adlı yeni bir kanun tasarısı hazırlanmasını sağlamak.

E) PROJENİN DAYANAKLARI

Madde 5- Bu proje aşağıdaki mevzuata dayalı olarak hazırlanmıştır:

- a) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (Madde 2,5 ,42,49, 55)
- b) 3153 sayılı Radyoloji, Radyum Ve Elektrikle Tedavi Ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun (RG: 28.04.1937/3591)
- c) 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu
- ç) 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu
- d) 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu (RG: 13.07.1982/17753)
- e) 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
- f) 5450 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Bağlı Okulların Milli Eğitim Bakanlığına Devredilmesi İle Bazı Kanunlarda Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- g) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu (RG:12.10.2004/25611-mad. 152,172,173,174)
- ğ) 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu (Mad.32/h)
- h) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013)
- ı) 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu (RG:07.10.2006/26312)
- i) 5547 sayılı (Gözden geçirilmiş) Avrupa Sosyal Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun (RG: 3.10.2006/26308)
- j) 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (RG: 14.12.0983/18251-Mad. 12 /a,f. Mad. 2/ k, Mad. 24 vb.)
- k) Radyoloji, Radyum Ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname (Karar: 27.04.1939-2/10857 , RG:06.05.1939/4201)

- l) Sosyal Sigorta Sağlık İşlemleri Tüzüğü (RG: 22.06.1972/14223)
- m) İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü (RG:11.01.1974/14765- mad. 80,83,528)
- n) Radyasyon Güvenliği Tüzüğü (RG: 7.09.1985/18861)
- o) Tüm Radyoloji Teknisyenleri ve Teknikerleri Derneği (TÜMRAD-DER) Tüzüğü
- ö) Nükleer Tanımlar Yönetmeliği (RG:09.09.1991/20986)
- p) Tıpta Tedavi Amacıyla Kullanılan İyonlayıcı Radyasyon Kaynakları İçeren Tesislere Lisans Verme Yönetmeliği (RG: 21.07.1994/21997)
- r) Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği (RG: 24.03.2000/23999)
- s) Açık Öğretim Fakültesi Ön Lisans Programı Mezunlarının Lisans Öğrenimlerine Devamları Hakkında Yönetmelik (RG:19.02.2002/24676-mad. 10)
- ş) Ağır Ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği (RG:16.06.2004 /25494-mad. 1,4,6,9)
- t) Radyasyonlara Karşı Korunmaya Dair 1960 Sözleşmesi ILO:1 Haziran 1960)
- u) Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (AURATOM) Radyasyon Güvenliği Direktifi
- ü) 23-27 Mart 1992 tarihli I.Ulusal Sağlık Kongresi kararları
- v) 20.01.1995 tarih ve 184/1 sayılı Yüksek Sağlık Şurası kararları
- w) 23.05.1995 tarih ve 185/1 sayılı Yüksek Sağlık Şurası kararları (mad. 1)
- y) Sağlık Bakanlığı'nın 12.09.1997 tarih ve 3454 sayılı Basın Bildirisi
- z) Konuyla ilgili diğer dayanaklar

F- PROJEDE GEÇEN TANIMLAR

Madde 6- Bu projede geçen,

a) **RAD-GEKAP:** Radyoloji Teknisyen ve Teknikerlerine Yönelik Mesleki Gelişim ve Kariyer Projesi'ni

b) **Dernek:** Tüm Radyoloji Teknisyenleri ve Teknikerleri Derneği'ni,

c) **Bakanlık:** Sağlık Bakanlığı'nı,

ç) **YÖK:** Yüksek Öğretim Kurulu'nu,

d) **Proje Uygulama Merkezi (PUM):** RAD-GEKAP kapsamında eğitim programı düzenleyerek mezuniyet belgesi verecek YÖK'e bağlı kurumu,

e) **Açık Öğretim Fakültesi (AÖF):** Açık öğretim programını uygulayan yüksek öğretim kurumunu,

f) **Uzaktan Eğitim Kurumu (UEK);** İnternet üzerinden eğitim programı uygulayan yükseköğretim kurumunu,

g) **Radyoloji (Işın bilimi):** Radyasyonun, hastalıkların tanı ve tedavisinde kullanımını ve bu amaçla geliştirilen teknik ve yöntemleri konu alan bilim dalını,

ğ) **Radyasyon (ışınma):** Maddenin kendiliğinden veya çevreden aldığı enerji etkisiyle dış ortama saldıdığı parçacık veya foton yapısında dalga türü enerjiyi,

h) **Radyasyon görevlisi:** Sağlık kurum ve kuruluşlarında mesleği gereği radyasyon kaynaklarıyla çalışan, denetimli ve gözetimli alanlardaki bu çalışmaları yürüten veya değerlendiren kişiyi,

ı) **Radyoloji teknisyeni:** Mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olmuş olup, iyonizan ve non-iyonizan radyasyon kaynaklarını kullanarak, hastalıkların tanı ve tedavisi amacıyla, hekimlik bilgi ve becerisi gerektirmeyen tüm radyolojik incelemeler ile radyoterapi uzmanının direktifi veya radyasyon fizikçisinin ölçü ve hesaplarına göre radyoterapi alanında ışın tedavi planını uygulama ehliyetine sahip sağlık meslek mensubunu,

i) **Radyoloji teknikeri:** Üniversitelerin radyoloji ön lisans programlarından mezun olmuş olup, iyonizan ve non-

iyonizan radyasyon kaynaklarını kullanarak, hastalıkların tanı ve tedavisi amacıyla, hekimlik bilgi ve becerisi gerektirmeyen tüm radyolojik incelemeler ile radyoterapi uzmanının direktifi veya radyasyon fizikçisinin ölçü ve hesaplarına göre radyoterapi alanında ışın tedavi planını uygulama ehliyetine sahip sağlık meslek mensubunu,

j) Tıbbi görüntüleme teknikeri: Üniversitelerin tıbbi görüntüleme ön lisans programlarından mezun olmuş olup, iyonizan ve non-iyonizan radyasyon kaynaklarını kullanarak, sadece hastalıkların tanısı amacıyla, hekimlik bilgi ve becerisi gerektirmeyen tüm radyolojik incelemeleri yapma konusunda ehliyetli sağlık meslek mensubunu,

k) Radyoterapi teknikeri: Üniversitelerin radyoterapi ön lisans programlarından mezun olmuş olup, sadece radyoterapi uygulamalarında radyoterapi uzmanının direktifi ve radyasyon fizikçisinin ölçü ve hesaplarına göre ışın tedavi planını uygulama ehliyetine sahip sağlık meslek mensubunu,

l) Radyoteknolog: Üniversitelerin radyoloji alanıyla ilgili mesleki ve teknik eğitime yönelik lisans bölümlerinden mezun olmuş olup, diplomaları Sağlık Bakanlığı'nca tescil edilen sağlık meslek mensuplarını,

m) Radyoteknoloji uzmanı: Radyoteknolog eğitimi üzerine alanında en az yüksek lisans eğitimi almış radyoloji meslek mensuplarını,

n) Medikal fizik uzmanı: Fen Fakültesi (Fizik Bölümü) veya fizik mühendisliği üzerine radyasyon fiziği, nükleer tıp veya radyasyon güvenliği gibi alanlarda en az yüksek lisans eğitimi almış olup, diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edilmiş radyasyon görevlilerini,

o) Radyolog: Tıp fakültesi eğitimi üzerine radyoloji alanında ihtisas yapmış hekimleri,

ö) Radyoterapist: Tıp fakültesi eğitimi üzerine radyoterapi alanında ihtisas yapmış hekimleri,

p) TAEK: Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'nu ifade eder.

G- RADYOLOJİ ALANINDAKİ MESLEKİ EĞİTİMDE TARİHSEL SÜREÇ ve MEVCUT DURUM

Madde 7- Türkiye’de radyoloji alanında hekim dışı teknik personel eğitiminde aşağıdaki aşamalardan sonra bu günkü duruma ulaşılmıştır.

a) Alman fizikçi Prof. Dr. Wilhelm Conrad ROENTGEN (1845-1923) tarafından 8 Kasım 1895 tarihinde x- ışınlarının keşfiyle doğan radyoloji biliminin Türkiye’deki tıbbi uygulamaları 1897 yılında Osmanlı-Yunan savaşı sırasında Yüzbaşı Dr. Esat Fevzi (1874-1901) tarafından Boyabatlı er Mehmet’in sağ el radyografisi ile başlamış ve Dr. Rifat Osman Tosyalı (1874-1933) gibi öncü hekimlerle bu alanda önemli çalışmalar yapılmıştır (Er Mehmet’in el radyografisi Padişah Sultan Hamit’e sunulduğunda, Dr. Esat Bey ve Dr. Rifat Bey padişah tarafından 15 sikke altınla ödüllendirilmiştir).

b) Türkiye’de 1897 yılından itibaren radyolojinin tıbbi uygulamaları için hekim yetiştirilmiş ise de bu alanda ihtiyaç duyulan mesleki teknik personel, 1961 yılına kadar kısa süreli kurslarla eğitilen personelle karşılanmıştır.

c) Radyoloji alanında uzun süre (64 yıl) boyunca kısa süreli kurslardan yetiştirilen teknik personel, 1961 yılından itibaren orta öğretim kurumlarında örgün eğitimle yetiştirilmeye başlanmıştır. Türkiye’de örgün eğitimle radyoloji teknisyeni yetiştiren ilk eğitim kurumu Ankara Yenışehir Sağlık Koleji olup, bu okulun öncü eğitimcisi İngiliz Mr.Thomas EDDIE’dir. Türkiye’nin radyoloji teknisyeni ihtiyacı, 20 yıl boyunca ortaokula dayalı olarak eğitim süresi 4 yıl olan ve sınavla parasız -yatılı öğrenci alan bu okuldaki karşılanmıştır.

d) Sağlık Kolejlerinin isimleri 1978 yılından itibaren “Sağlık Meslek Lisesi ” olarak değiştirilmiş olup, sayıları 1985 yılından

sonra artırılmıştır. Günümüzde gündüzlü olarak eğitim veren bu okulların sayısı Milli Eğitim Bakanlığının resmi verilerine göre, 2009-2010 öğretim yılı itibarıyla 30 (otuz) dur **(EK-2)**. 2010-2011 Öğretim Yılı başından itibaren sağlık meslek liselerinin statüsü Anadolu Sağlık Meslek Lisesi olarak değiştirilmiştir.

e) Bir yandan sağlık meslek liselerinde ortaokula dayalı 4 yıl süreli eğitim sürdürülürken, öte yandan 1986-1990 yılları arasında “Lise Mezunlarına Meslek Edindirme (LİMME) Projesi “ kapsamında, lise mezunlarına yönelik, 18 ay süreli kurs programlarıyla da radyoloji teknisyeni yetiştirilmiştir.

f) Sağlık alanında mesleki eğitim yapan okullar (Radyoloji teknisyeni yetiştiren okullar dahil) 2006 yılına kadar Sağlık Bakanlığı’na bağlıyken, daha sonra bu okullar 20.01.2006 tarih ve 5450 sayılı yasa ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlanmış ise de öğrencilerin beceri eğitimlerinde Sağlık Bakanlığı’na bağlı hastane ve diğer sağlık işletmelerinden de yararlanılmaktadır **(EK-3)**.

g) Günümüzde bir yandan sağlık meslek liselerinden radyoloji teknisyeni yetiştirilirken, diğer yandan üniversitelerin bünyesinde liseye temelli, 2 yıl süreli radyoloji/tıbbi görüntüleme ve radyoterapi ön lisans programlarından da radyoloji /tıbbi görüntüleme ve radyoterapi teknikerleri yetiştirilmekte olup, halen sağlık meslek lisesi mezunları bu programlara yatay geçiş sistemiyle girmektedir. YÖK Başkanlığının resmi verilerine göre; 2008-2009 öğretim yılı itibarıyla, Türkiye’de 34 üniversite bünyesinde radyoloji/tıbbi görüntüleme ve 5 üniversite bünyesinde ise radyoterapi ön lisans programı mevcuttur **(EK-4)**.

h) 23-27 Mart 1992 tarihli I.Ulusal Sağlık Kongresi’nde belirlenen hedefler doğrultusunda, 23.05.1995 tarih ve 185/1 sayılı Yüksek Sağlık Şurası kararlarının 1. madde ikinci bendinde, radyoloji alanında mesleki eğitiminin ön lisans düzeyinde olması kararlaştırılmış olup **(EK-5)**, söz konusu kararlar 30.05.1995 tarih

ve 2540 sayılı makam onayı ile de onanmıştır. Radyoloji alanında mesleki eğitimin en az ön lisans düzeyinde olması , AB normlarına da uygun düşmektedir.

i) Türkiye’de orta öğretim kurumlarındaki temel mesleki eğitim akabinde “radyoloji teknisyeni” unvanıyla mezun olanlarla, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu (SHMYO) ön lisans programlarından mezun olan radyoloji teknikerlerinin görevleri arasında yasal bir ayrım mevcut olmayıp, her ikisi de aynı görevleri yapmaktadır.

j) Sağlık Bakanlığının resmi verilerine göre; 03.08.2009 tarihi itibariye Türkiye’de 2.296 radyoloji uzmanı, 652 radyoloji teknisyen /tekniker eğitimi üzerine lisans eğitim alan, 4.341 radyoloji teknikeri (ön lisans), 4.033 radyoloji teknisyeni (SML) ve 130 radyoterapi teknikeri mevcuttur. Toplam radyasyon fizikçisi (sağlık fizikçisi) sayısı ise 53 olarak bildirilmiştir (EK-6).

Yine, Sağlık Bakanlığı’nın verilerine göre; toplam 2.296 radyoloji uzmanından 1.066 kişi Sağlık Bakanlığı’na bağlı sağlık kurumlarında, 411 kişi üniversitelerde ve 819 kişi ise özel sağlık sektöründe, toplam 11.795 radyoloji teknisyen ve teknikerinden 9.156 kişi Sağlık Bakanlığı’na bağlı kurumlarda, 906 kişi üniversitelerde, 1.733 kişi ise özel sağlık sektöründe, toplam 53 radyasyon fizikçisinden 29 kişi Sağlık Bakanlığı’na bağlı kurumlarda, 23 kişi üniversite ve 1 kişi ise özel sağlık sektöründe çalışmaktadır (Mezun konumda olup, konusunda aktif olarak çalışmayan radyoloji teknisyen/teknikerleri bu sayısal verilere dahil değildir).

Madde 8- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) tarafından Temmuz-2009 tarihi itibariyle bildirilen resmi verilere göre; Türkiye’de kayıt altında toplam 14.067 adet radyoloji cihazı mevcut olup, kamu sağlık kurumlarında 14.649, özel sağlık sektöründe 6.987 ve üniversitelerde ise 5.573 olmak üzere, toplam 27209 personel için dozimetre hizmeti verilmektedir (EK7)

Madde 9- Bir yandan radyasyon kaynaklarıyla çalışan personelin günlük çalışma süreleri artırılırken, öte yandan uluslararası standartlar doğrultusunda radyasyon sağlığı ve güvenliğine dair gerekli önlemlerin yeterince alınamadığı bilinmektedir.

Madde 10- Radyoloji alanında önemli bilimsel ve teknolojik gelişmeler olduğu halde, hizmet içi eğitim kurumsallaştırılamadığından, yeni mesleki gelişmelerin yeterince hizmete yansıtılamadığı gözlenmektedir.

Madde 11- Radyoloji alanında gerek tanı ve gerekse tedavi amaçlı teknik ve yöntemler çoğaldığı halde, mesleki branşlaşma konusu henüz değerlendirilmemiştir.

Madde 12- Radyoloji mesleği ağır ve tehlikeli işler grubunda yer aldığı halde, bu alanda çalışanların sosyo-ekonomik ve özlük haklarında yeterli iyileşmeler sağlanamamıştır.

H- PROJENİN GEREKÇELERİ

Madde 13- Bu projeyi hayata geçirmenin temel gerekçeleri aşağıda sıralanmıştır:

a) Sağlık meslek liselerinin alan/dal öğretmen ihtiyacını karşılamak: Günümüzde sağlık meslek liselerine alan/dal öğretmeni yetiştiren bir yüksek öğretim kurumu mevcut olmadığından, okullarımızın çoğunda mesleki kökeni radyoloji teknisyeni olan alan /dal öğretmenlerine çokça ihtiyaç duyulmaktadır. Halen “alan değişikliği” yoluyla karşılanan bu ihtiyaç, bu proje kapsamında Sağlık Bilimleri Fakülteleri veya uygun diğer fakültelerde yetiştirilecek alan/dal öğretmenleriyle karşılanmış olacaktır.

b) Hizmette kalite ve verimliliği artırmak: Bu proje kapsamında radyasyon kaynaklarıyla çalışanların alanında en az AB normlarında ön lisans düzeyinde olmak üzere, lisans ve lisansüstü eğitim almış olması durumunda ve mesleki alanla ilgili olarak düzenlenecek hizmet içi eğitimlerle kazanılacak yeni bilgi ve beceriler hizmete yansıtacağından, hizmette kalite ve verimlilik artmış olacaktır.

c) Çalışma ortamında iş barışı sağlamak: Farklı kategorilerde (4 ve 5. seviye) mesleki ve teknik eğitim programlarından mezun olmuş olmakla birlikte, pratikte aynı görevleri yapan teknisyen ve tekniker statüsündeki radyasyon görevlileri arasındaki eğitim farkı AB standartları doğrultusunda giderildiğinde ve kendilerine alanlarında daha üst seviyelere yükselmenin yolu açıldığında, işle ilgili psiko-sosyal sorunlar büyük ölçüde ortadan kalkacağından, çalışma ortamında iş barışı sağlanacak ve durum hasta memnuniyetine de olumlu şekilde yansımış olacaktır.

d) Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okullarının akademik personel ihtiyacına destek olmak: Halen SHMYO tıbbi görüntüleme ve radyoterapi ön lisans programlarında alan/dal derslerinde öğretim elemanı ihtiyacı bulunduğu bilinmektedir. Bu proje hayata geçirildiğinde sözkonusu dallarda akademik kariyer (Yüksek lisans, doktora) yapmış olanlar başta olma üzere, mesleki kökeni en az radyoloji teknisyeni olan sağlık lisansiyerlerinden akademik personel ihtiyacı önemli ölçüde karşılanmış olacaktır.

e) AB sürecine katkı sağlamak: Radyoloji alanındaki mesleki eğitimi en az AB normları paralelinde ön lisans düzeyi olarak benimsemek ve bunu “ülke modeli” haline getirmekle, Türkiye’nin AB uyum sürecine önemli bir katkı sağlanmış olacaktır.

f) Yeni istihdam olanağı sağlamak: Radyoloji alanında AB normları paralelinde eğitim görmüş radyasyon çalışanlarının,

diploma denkliđi sađlanan bařta AB űlkeleri olmak űzere diđer űlkelerde iř bulma olanađı dođacađından, űlkemiz için sosyal bir sorun olan iřsizlik için de yeni istihdam olanađı sađlama umudu dođacaktır.

g) Bilgi toplumu olma çabalarına katkı sağlama: Eğitim düzeyi yükseltilen sağlık personeline kendine öz güven duygusu gelişeceğinden, bu kişilerin düşünce ve eylemlerinde de olumlu gelişmeler yanında, toplumu temsil eden örnek birey sayısı artacak ve toplumda eğitilmiş insan sayısının artmasının, toplumun sosyal yaşamı üzerinde de olumlu yansımaları olacaktır.

İ- PROJENİN PLANLANAN HEDEFLERİ

Madde 14-Bu projeyle planlanan hedefler aşağıda sıralanmıştır:

a) Sağlık Bilimleri Fakülteleri veya uygun diğer fakülteler bünyesinde mesleki ve teknik eğitime yönelik lisans düzeyinde radyoloji veya radyoteknoloji gibi radyoloji alanıyla ilgili bölümlerin açılması sağlanacaktır.

Bu proje kapsamında 15/10/2010 tarihli yazımıza Milli Eğitim Bakanlığı /Yükseköğretim Genel Müdürlüğü’nce gönderilen 25/02/2010 tarih ve 3217 sayılı yazıda; ‘‘yeni kurulan veya uygun mevcut fakültelerde mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının alan/dal programlarının devamı niteliğinde bölümler açılacağı, 4 yıllık lisans eğitimine ilaveten en az bir yıl (2 sömestre) eğitim bilimleri (pedagoji) veya formasyon eğitimi verilerek, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının  ğretmen ihtiyaının karşılanacağı, aynı uygulamanın Sağlık Bilimleri Fakülteleri için de bir model oluşturabileceği’’ belirtilmiştir **(EK-8)**. Memnuniyet verici bu olumlu yaklaşımı aşağıdaki dayanaklar da desteklemektedir:

✓ Paramedikal sağlık insan gücü ihtiyaını karşılama amacıyla, Bakanlığın talebi üzerine, 24.08.1994 tarih ve 94/6138 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla, Ankara niversitesi ve Marmara niversitesi'ne bağlı birer Sağlık Eğitim Fakültesi (SEF) kurulmuş ve anılan karar 03.11.1994 tarih ve 22100 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır (EK-9). Bakanlıkça bu faklterlere fiziki alt yapı amacıyla bina ve araç -gereç desteği sağlanmıştır. Daha sonra, bu fakültelerin adı 15.08.2006 tarih ve 2006/10888 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla "Sağlık Bilimleri Fakültesi (SBF) olarak değiştirilmiş olup, anılan karar 27 Eylül 2006 tarih ve 26302 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır (EK-10).

✓ Sağlık Bakanlığıyla Marmara niversitesi rektörlüğü arasında imzalanan 10/10/1995 tarihli protokolün 6. maddesinde; faklterlerde yetiştirilecek sağlık insan gücünün planlanması ve özelliklerinin belirlenmesi, bölümlerin oluşturulması, müfredat programlarının geliştirilmesi ve koordinasyon sağlanması Sağlık Bakanlığıyla Rektörlük ve rektrlke uygun görülen birimler arasında işbirliği yapılacağı belirtilmiştir (EK- 11).

✓ Sağlık Bakanlığıyla Ankara niversitesi rektörlüğü arasında imzalanan 17/10/1997 tarihli protokolün 7. maddesinde; fakültede yetiştirilecek sağlık insan gücünün planlanması, özelliklerinin belirlenmesi, bölümlerin oluşturulması .. konularında fakülte ile Sağlık Bakanlığının işbirliği yapacağı ifade edilmiştir (EK-12) .

✓ Sağlık Bakanlığı /Sağlık Eğitim Genel Müdürlüğü'nce, Bakan imzasıyla Başbakanlık /DPT, Milli Eğitim Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, YK Başkanlığı, ilgili niversite rektrlkleri vb. kurumlara gönderilen 23.02.1998 tarih ve 828 sayılı yazıda -Sağlık Eğitim Fakülteleri'nin kuruluş amacına da atıfta bulunularak- "halledilmesi gereken hususlar" şeklinde yapılan sıralamanın 6. maddesinde "... mevcut bölüm ve ana

bilim dallarına ilaveten Sağlık Ekonomisi, Sağlık Hukuku, Sağlık İşletmeciliği, Sağlık Politikaları, İş ve Çevre Sağlığı, Radyoteknoloji vb. alanlarda bölüm veya anabilim dalları açılmalıdır “ denilmektedir. Aynı yazının 5. maddesinde ise para medikal sağlık insan gücü ihtiyacını karşılama amacıyla, söz konusu fakültelerin sayıca artırılması gerektiği, 7. maddesinde ise YÖK ve fakültelerin bağlı olduğu rektörlüklerle yapılan protokollere atıfta bulunarak, bu fakülte ve sağlık yüksekokullarının **bölüm**, müfredat ve öğrenci kontenjanlarının belirlenmesinde Bakanlıkla işbirliği yapılması gerektiği **vurgulanmaktadır (EK-13)**.

✓ TBMM Genel Kurulu’nun 121. birleşiminde, 28 Haziran 2006 tarih ve 877 sayılı kararla onanan Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) metninin 699.maddesinde; “kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanların değişen koşullara uyum sağlaması için eğitim-öğretim ve geliştirme süreçlerinden geçirilerek, işlerini verimli bir şekilde yürütecek gerekli bilgi ve beceriye kavuşturulmasının sağlanacağı” belirtilmiştir **(EK-14)**.

Yukarıda sıralanan dayanaklardan hareketle; Sağlık Bilimleri Fakülteleri veya uygun diğer fakülteler bünyesinde radyoloji bölümü veya Radyoteknoloji bölümü açıldığında; öncelik ve ivedilikle radyoloji alanında ön lisans eğitimi almış olanlarla, radyoloji teknisyeni olup -radyoloji alanı dışında- sağlık alanında ön lisans mezunu olanlara radyoloji alanında 2+2 lisans tamamlatılarak, acil ihtiyaç duyulan Sağlık Meslek Liselerinin radyoloji bölümü alan /dal dersi öğretmen ihtiyacı karşılanacağı gibi, Sağlık Meslek Lisesi radyoloji bölümü mezunlarının bu fakültelerde örgün eğitimle yetiştirilmesi sonucu, sağlık meslek liselerine sürekli alan/dal öğretmeni kaynağı da sağlanmış olacaktır. Ayrıca; sağlık lisansiyerlerinin bu fakültelerde akademik kariyer yaparak, ihtiyaç duyulan Meslek Yüksekokullarının radyoloji (Tıbbi Görüntüleme ve Radyoterapi) programlarında alanıyla ilgili öğretim elemanı olarak görevlendirilmeleri de mümkün olacaktır.

Projede belirtilen hedefler doğrultusunda, özellikle Ankara’da Ankara Üniversitesi ve İstanbul’da Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakülteleri bünyesinde radyoloji alanıyla ilgili bölümlerin 2010-2011 öğretim yılında faaliyete geçirilmesi öngörülmektedir. Ancak; söz konusu bölümlerin öngörülen öğretim yılında faaliyete geçirilmesi mümkün olmadığı takdirde, bu bölümlerin **en geç** 2011-2012 öğretim yılında faaliyete geçirilmesine çalışılacaktır.

Sağlık Bilimleri Fakültesi mezunlarına “radyoteknolog” unvanı verilmesi ve bu unvanla çalışacaklar için yeni bir görev analizi yapılması öngörülmektedir.

b) Orta öğretim kurumlarının radyoloji bölümü mezunlarına mevcut örgün eğitim programlarının yanı sıra, tercihen uzaktan eğitim (internet) yoluyla, bu mümkün değilse açık öğretim, ekstern veya 2.öğretim yoluyla alanlarında **en az** ön lisans eğitimi olanağı sağlanacaktır.

Orta öğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olup, alanında ön lisans programı olmayan bir il veya küçük bir ilçeye atananlar, sosyo-ekonomik koşullar nedeniyle yükseköğrenim olanağından yoksun kalmaktadır. Bu durum, sosyal adalet ilkesiyle bağdaşmaz.

✓ TC Anayasası’nın 5.maddesinde; “ .. kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak, .. insanın maddi ve manevi varlığını geliştirmesi için gerekli şartları hazırlama” devletin temel amaç ve görevleri arasında sayılmıştır.

✓ TC Anayasasının 42. maddesi gereğince, hiç kimse eğitim-öğretim hakkından yoksun bırakılamaz.

✓ İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (RG:27.05.1949/7217)’nin 26.maddesine göre de “herkes eğitim hakkına sahiptir.” (EK-15).

✓ 23.05.1995 tarih ve 185/1 sayılı Yüksek Sağlık Şurası kararlarının 1. madde ikinci bendinde radyoloji alanında mesleki eğitimin ön lisans düzeyinde olması ve aynı kararların 13. maddesinde ise ülke ihtiyaçları ve AB standartları doğrultusunda “eğitim-istihdam ve verimlilik” değerlendirilmesine göre, bakanlıkla YÖK Başkanlığı arasında iş birliği yapılması öngörülmüştür (EK-5).

Yukarıda sıralanan dayanaklardan hareketle; orta öğretim kurumlarının radyoloji bölümü mezunlarına mevcut örgün eğitim programlarının yanısıra, tercihen uzaktan eğitim (internet) yoluyla, bu mümkün değilse açık öğretim, ekstern veya 2.öğretim yoluyla alanlarında ön lisans eğitimi olanağı sağlandığında, sosyal adaleti tesis eden devlete güven duygusu gelişeceği gibi, AB normlarına asgari uyum yanında, hizmet kalitesi artacak ve aynı işi yapan radyasyon görevlileri arasındaki eğitim farklılıkları önemli ölçüde giderileceğinden, iş barışının sağlanmasına da anlamlı bir katkı sağlanmış olacaktır.

Hizmette kalite ve verimliliği artırma amacıyla, yukarıda zikredilen Anayasa hükümleri, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Yüksek Sağlık Şurası kararları doğrultusunda, sağlık meslek liselerindeki mesleki eğitim liseye temellendirilinceye kadar, radyoloji teknisyenlerine alanlarında en az ön lisans eğitimi yapma olanağı sağlanacak ve sözkonusu ön lisans programlarına en geç 2011 yılında başlanmış olacaktır.

c) Radyoloji alanında ön lisans mezunları ile radyoloji teknisyenliği üzerine radyoloji alanı dışında sağlık ön lisans mezunları için radyoloji alanında uzaktan eğitim (internet) veya açık öğretim yoluyla 2+2 lisans tamamlama programları açılması sağlanacaktır.

Ebe ve Hemşireler Derneği (EHEM-DER) tarafından hazırlanan ve 07/01/2009 tarih ve 04 sayılı yazı ile Sağlık Bakanlığı'na ve 03/03/2009 tarihinde ise YÖK Başkanlığına

sunulan “Ebe ve Hemşirelere Yönelik Mesleki Gelişim ve Kariyer Projesi” (MEG-KAP) kapsamında ön lisans mezunu ebe, hemşire ve hemşireliğe eşdeğer sağlık memurları 2009-2010 Öğretim Yılı itibariyle uzaktan eğitim (internet) yoluyla alanlarında 2+2 lisans tamamlama programlarına devam etmektedir. Bu olumlu gelişmeler derneğimiz ve kamuoyunca da memnuniyetle izlenmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 10.maddesinde ifadesini bulan eşitlik ilkesinden hareketle; radyoloji meslek mensupları için de aynı yaklaşımın gösterilmesi beklenmektedir.

Halen radyoloji alanında temel mesleki eğitim üzerine kendi alanlarında ön lisans mezunları yanında, üniversiteler bünyesinde radyoloji alanıyla ilgili programlar açılmadan önce radyoloji alanı dışında başka bir sağlık ön lisans programından mezun olanlar veya atandıkları ildeki üniversitelerde radyoloji programı olmadığından farklı bir sağlık ön lisans programını bitirenler ile mesleki kökeni radyoloji teknisyeni olduğu halde, aynı alanda açık öğretim olanağı sağlanmadığından farklı bir sağlık ön lisans programından mezun olan çok sayıda sağlık teknikeri mevcuttur. Radyoloji teknisyenliği üzerine farklı bir sağlık ön lisans programından mezun olanların büyük çoğunluğu yine radyoloji teknisyeni olarak görev yaptığından, bu kişilerin kendi ana meslekleri üzerinde uzmanlaşmasına olanak sağlama amacıyla, radyoloji teknisyeni olup, farklı bir sağlık ön lisans programını bitirenler de bu proje kapsamında radyoloji alanında lisans tamamlayacaklar statüsüyle ilişkilendirilmiştir.

✓ TC Anayasasının 42. maddesi gereği, hiç kimse eğitim-öğretim hakkından yoksun bırakılamaz.

✓ Meslek Yüksekokulları Ve Açık Öğretim Ön Lisans Programı Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik (RG: 19.02.2002/24676)’in 10. maddesinde (Değişik: RG: 20.05.2006/26173); “Meslek Yüksekokulu mezunları ile açık öğretim ön lisans programlarından mezun

olanlardan, kendi alanlarındaki açık öğretim lisans programlarına devam etmek isteyenler, lisans programlarına doğrudan kayıt hakkı elde ederler” denilmektedir (EK-16).

✓ 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nun 9. maddesinde “Fertlerin genel ve mesleki eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır.” denilmektedir (EK-17).

Yukarıda belirtilen bu dayanaklardan hareketle; öncelik ve ivedilikle radyoloji, tıbbi görüntüleme ve radyoterapi teknikerleri ile radyoloji teknisyenliği üzerine radyoloji alanı dışında sağlık ön lisans programı mezunlarına Sağlık Bilimleri Fakültelerinde radyoloji alanında uzaktan eğitim (internet) veya açık öğretim yoluyla 2+2 şeklinde lisans tamamlama olanağı sağlandığında, halen sağlık meslek liselerinde acil ihtiyaç duyulan radyoloji bölümü alan/dal öğretmen ihtiyacı belirli ölçüde karşılanmış olacak ve böylece temel mesleki eğitimde kalite artmış olacaktır.

Radyoloji alanında ön lisans mezunları ile radyoloji teknisyenliği üzerine radyoloji alanı dışında sağlık ön lisans mezunu teknikerlere yönelik 2+2 lisans tamamlama programlarına 2010-2011 öğretim yılında başlanması hedeflenmekteyse de bu programların en geç 2011-2012 öğretim yılında başlaması öngörülmektedir.

d) Radyoloji alanında lisans eğitimi almış olanlara alanlarında akademik kariyer yapma olanağı sağlanacaktır.

Halen radyoloji alanında lisans düzeyinde mesleki ve teknik öğretim yapan bir okul mevcut olmadığından, radyoloji ön lisans programlarında daha ziyade hekim kökenli radyoloji alanıyla ilgili akademisyenler görevli kılınmaktadır. Bu proje kapsamında açılacak lisans düzeyindeki mesleki ve teknik okulların radyoloji alanıyla ilgili bölümlerinde de ağırlıklı olarak alanla ilgili akademisyenlere gereksinim olacaktır. Ancak; radyoloji alanında

lisans düzeyinde eğitim alanlara alanlarında yüksek lisans yapma olanağı sağlandığında, radyoloji ön lisans ve lisans programlarında hekim dışı akademik personelden de yararlanılarak, bu okullarda öğretim elemanı sıkıntısı yaşanması da son bulmuş olacaktır.

✓ Sağlık Bakanlığıyla Marmara Üniversitesi Rektörlüğü arasında imzalanan 26/ 09/1997 tarihli Sağlık Eğitimini Geliştirme İşbirliği Protokolü'nün amaçlarını düzenleyen 3. maddesinde “ ... ihtiyaç duyulan alanlarda lisansüstü programlar düzenleme ... “ konusuna da yer verilmiştir (EK-18).

✓ Lisansüstü Eğitim Ve Öğretim Yönetmeliği (RG:01.07.1996/22683) kapsamında kariyer yapmak isteyenler için mevcut kontenjan sayısı anlamlı ölçüde artırılmalıdır.

✓ 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun “ 37. maddesinde; yüksek öğretim, milli eğitim çerçevesinde öğrencileri lisans öncesi, lisans ve lisansüstü seviyelerinde yetiştiren bir bütünlük içinde düzenlenir” denilmektedir (EK-19).

Yukarıda sayılan mevzuat hükümleri de dikkate alınarak bu proje kapsamında lisansüstü (yüksek lisans ve doktora) programlarının kontenjanlarında anlamlı bir artış sağlandığında, radyoloji alanında ön lisans programı uygulayan mesleki yüksek okullar başta olmak üzere, bu alanda eğitim veren diğer yüksek öğretim kurumlarında da akademik personel ihtiyacı önemli ölçüde karşılanmış olacaktır.

e) Mesleki kökeni radyoloji teknisyeni olan sağlık lisansiyerlerinin, üniversitelerin radyoloji alanıyla ilgili programlarında öğretim elemanı sıfatıyla görev yapabilmesi sağlanacaktır.

Halen üniversitelere bağlı olarak yürütülen Tıbbi Görüntüleme Teknikerliği ve Radyoterapi Teknikerliği programlarında alan/dal dersi öğretim elemanlarına ihtiyaç duyulduğu, bu ihtiyacın metropol iller dışındaki üniversitelerde daha da çok olduğu bilinmektedir. Bu nedenle; kamu yararı ilkesinden hareketle, radyoloji alanında lisans düzeyinde mesleki ve teknik eğitim veren yükseköğretim kurumları mezun verinceye kadar, mesleki kökeni radyoloji teknisyeni olup, sağlık bilimleri alanında en az lisans düzeyinde eğitim almış olanlardan ihtiyaç duyulan okulların radyoloji ön lisans programlarında öğretim elemanı olarak yararlanılması kamu yararı ilkesiyle de örtüşmektedir.

✓ 31.07.2008 tarih ve 26953 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen Veya Açıktan Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav İle Giriş Sınavlarına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”(EK-20) ile 19 Eylül 2009 tarih ve 27354 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan bu yönetmelikteki değişiklikler ve öğretim görevlilerinde aranan şartlar ilke olarak öğrencilere kazandırılacak mesleki yeterlikler esas alınarak düzenlendiğinde, 5544 Sayılı Mesleki Yeterlik Kurumu Kanunu’nun amaç ve ruhuna uygun standartlarda, sağlık sektörü tarafından kabul gören mesleki formasyonla donanmış paramedikal sağlık insan gücü yetiştirilmiş olacaktır (EK-21).

f) Radyoloji alanında en az ön lisans eğitimi almış olanlara mesleki branşlaşma olanağı sağlanacaktır.

Diğer alanlarda olduğu gibi, radyoloji alanında tanı ve tedavi amaçlı teknik ve yöntemlerde de anlamlı gelişmeler olduğundan, radyoloji alanında en az ön lisans eğitimi üzerine, ihtiyaç duyulan dallarda 6-12 ay süreli radyasyon sağlığı ve güvenliği, radyobiyojoloji, nükleer tıp, ileri tıbbi görüntüleme (BT, US, MR, SPECT, PET vb.), film banyo ve baskı teknikleri,

radyasyon fiziği, yüklü parçacık hızlandırıcıları ve kalıp dökme gibi mesleki alanda daha spesifik konularda branşlaşma gerçekleştirildiğinde, hizmette kalite artışı yanında, hasta memnuniyeti de önemli ölçüde sağlanmış olacaktır.

Branşlaşma eğitimleri ön lisans mezunları için 6-12 aylık kurslar şeklinde, lisans eğitimi alanlar için ise 3+1 veya lisans eğitimi sonrası 6 ay kurs şeklinde de olabilecektir. Ancak; branşlaşma konusuyla ilgili süre ve yönteme dair değerlendirme, projeyi yürütecek kurum ve kuruluşların ihtisas birimlerince kesin karara bağlanacaktır.

Bu proje kapsamında, radyoloji alanındaki branşlaşma eğitimlerine en geç 2012 yılında başlanması ve bahse konu branşlaşma eğitimlerinin ülke ihtiyaçları doğrultusunda sürekli kılınması öngörülmektedir.

g) Radyoloji alanındaki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri hizmete yansıtmak üzere, hizmet içi eğitim kurumsallaştırılarak, hizmette yüksek kalite ve verimlilik sağlanacaktır.

Hizmet içi eğitimde modern anlamda kurumsallaşma sağlanamadığından, radyoloji alanındaki bilimsel ve teknolojik gelişmeler yeterince hizmete yansıtılamamaktadır. Bakanlık veya bağlı kuruluşlar tarafından klasik anlamda hizmet içi eğitimler tarihsel süreç içinde zaman zaman yapılagelmiş ise de bu konuda kurumsallaşmanın sağlandığı söylenemez. Bu konuda bilimsel yöntemlerle hazırlanacak plan ve programların hazırlanma ve uygulanması sürecinde ilgili üniversitelerden de bilimsel destek sağlanacaktır.

✓ Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996-2000) metninde “mezuniyet sonrası sürekli eğitim ve hizmet içi eğitimin

kurumsallaşacağı, yeni tip sağlık insan gücünün yetiştirilmesi için düzenlemeler yapılacağı “ ifade edilmiştir .

✓ “Her derece ve türdeki hizmet içi eğitimin kurumsallaştırılması” Sağlık Eğitimi Yeniden Yapılandırma Projesi’nin amaçları arasında sayılmıştır .

✓ 12.09.1997 tarih ve 3454 sayılı Bakanlık Basın Bildirisi’nde, “hizmet içi eğitimin kurumsallaştırılarak, bilimsel ve teknolojik gelişmelerin hizmete yansımalarının sağlanacağı” ifade edilmiştir (EK-22).

✓ TBMM Genel Kurulu’nda 28 Haziran 2006 tarih ve 877 sayılı kararla onaylanan Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013)’nin 604.maddesinde; “sağlık çalışanlarının niteliğinin iyileştirilmesi amacıyla hizmet içi eğitimlerin artırılacağı” vurgulanmıştır (EK-23).

Çalışanların hizmet içinde belirli periyotlarla sürekli eğitilmesiyle mesleki gelişimleri sağlandığında; hizmette yüksek kalite ve verimlilik artacağı gibi, kendini geliştiren personelde özgüven duygusu da gelişeceğinden, hasta memnuniyetine katkı yanında, manevi doyum da sağlanmış olacaktır.

Bu proje kapsamında hizmet içi eğitim programlarına en geç 2011 yılında başlanmış olacak ve söz konusu eğitim programları kurumsal bazda, il çapında , ulusal ve uluslar arası düzeyde düzenlenecektir.

i) Radyasyon kaynaklarıyla çalışanlar ve hastalar için uluslararası standartlarda radyasyon sağlığı ve güvenliği sağlanacaktır.

Radyasyon kaynaklarıyla çalışanlar ve hastalar için uluslararası standartlarda bir radyasyon sağlığı ve güvenliği

sağlanmadığından, çalışanlar ve hastalar radyasyonun zararlı etkilerine maruz kalmaktadır. Oysa radyasyon sağlığı ve güvenliği konusunda yapılması gereken modern uygulamalar bilinmektedir.

Radyasyon kaynaklarıyla çalışanlar ve hastalar için uluslararası standartlarda radyasyon sağlığı ve güvenliğini sağlama noktasında; radyoterapi ve nükleer tıp gibi radyoaktif ışın kaynaklarının kullanıldığı birimler başta olmak üzere, tanı ve tedavi amaçlı iyonlayıcı radyasyon uygulaması yapılan tam teşekküllü sağlık işletmelerinde yeterli sayı ve nitelikte medikal fizik uzmanı (radyasyon fizikçisi, nükleer tıp fizikçisi, radyasyon güvenliği fizikçisi vb) bulundurulacaktır.

✓ 13.01.1983 tarih ve 17927 sayılı (mükerrer) Resmi Gazete’de yayımlanan Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği’nin 127.maddesinde “radyasyon fizikçisinin (sağlık fizikçisinin) yüksek fizik mühendisi olması şarttır. Bitirdiği yüksek okul programında bu dersi okumuş ve master yapmış olanlar tercih edilir” denilmektedir (EK-24).

✓ 21.07.1994 tarih ve 21997 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tıpta Tedavi Amacıyla Kullanılan İyonlayıcı Radyasyon Kaynaklarını İçeren Tesislere Lisans Verme Yönetmeliği’nin 4.madde (c) fıkrasında radyoterapi fizikçisi; “fizik lisans, fizik mühendisliği veya nükleer mühendislik üzerine tercihen radyasyon onkolojisi veya ilgili ana bilim alanında lisansüstü eğitim yapan kişi” olarak tanımlanmıştır (EK-25).

✓ 24.03.2000 tarih ve 23999 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği’nin (Değişik:03.06.2010/27600) 24.madde (c) fıkrasında; “Radyasyondan korunma konusunda uygulamaya özgü olarak eğitilmiş personel çalıştırılır.” denilmektedir (EK-26).

AB ülkelerinde medikal fizikçi olabilmek için, lisans düzeyinde fizik eğitimi üzerine medikal fizik alanında en az yüksek lisans eğitimi almış olmak gerekmektedir. Bu bağlamda; ülkemizde de Fen Fakültesi (Fizik Bölümü) mezunları için medikal fizik alanında yeterince en az yüksek lisans programları açılarak veya mevcut programların kontenjanları artırılarak, AB standartlarında medikal fizikçi ihtiyacı karşılanmalıdır.

✓ Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 17. maddesinde; herkesin, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu, 56. maddesinde; herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu, devletin herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlaması gerektiği vurgulanmıştır.

✓ Bakanlar Kurulunun 27.09.2006 tarih ve 5547 sayılı kararıyla kabul edilip, 3 Ekim 2006 tarih ve 26308 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “(Gözden Geçirilmiş) Avrupa Sosyal Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun” kapsamında, tehlikeli ve sağlığa zararlı işlerde riske karşı alınacak önlemler arasında... çalışanların çalışma saatlerinin azaltılması ön görülmüştür. 16.06.2004 tarih ve 25494 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği’nin 9. madde eki cetvelin 130. sırasında radyoloji işleri ile radyum ve radyoaktif maddeler ve radyasyon yayan her tür cihaz ile yapılan işler ağır ve tehlikeli işler arasında gösterilmiştir (EK-27).

✓ 22.06.1960 tarih ve 115 sayılı “Radyasyonlara Karşı Korunmaya Dair 1960 Sözleşmesi”, Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından da imzalandığından, bu sözleşme hükümleri üye ülkeler için bağlayıcı nitelik taşımaktadır (EK-28).

✓ Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu’nun 13 Mayıs 1996 tarih ve 96/29 sayılı Radyasyon Güvenliği Direktifi; iyonizan

radasyondan doğan zararlaraya karşı çalışanların ve toplumun korunmasına dair hükümler içermektedir.

✓ 3153 sayılı Kanuna dayalı olarak hazırlanan ve 27.04.1939 tarih ve 2/10857 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla kabul edilen ‘‘Radyoloji Radyum ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname’’ (Tüzük) hükümlerinin özellikle 3,4, 14,15, 23 ve 24. maddeleri radyasyondan korunmaya dair hükümleri içermektedir (EK-29).

✓ 24.03.2000 tarih ve 23999 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği’nin 12.madde ve 21.maddeleri de çalışanların radyasyondan korunmasına dair hükümler içermektedir (EK- 30).

✓ 22.06.1972 tarih ve 14223 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sosyal Sigorta ve Sağlık İşleri Tüzüğü’nün ‘‘meslek hastalıkları’’ bölümü altında yer alan 64. madde (E) grubunda röntgen, gamma, alfa, beta, nötron, laser ve enfraruj ışınları meslek hastalığına yol açabilen fiziksel etkenler arasında sayılmış ve radyasyonun neden olduğu meslek hastalıkları sıralanmıştır (EK-31).

Yukarıda rnek olarak verilen dayanaklar ve yürürlükteki diğer ulusal ve uluslararası mevzuat ile sözleşmeler esas alınarak çalışanlar ve hastalar iyonlayıcı radyasyonun zararlı etkilerine karşı etkin bir şekilde korunduğunda, radyasyonun biyolojik zararları ve radyasyona bağlı meslek hastalıkları önemli ölçüde nleneceğinden, çalışanların ve hastaların radyasyondan zarar görmeleri büyük ölçüde nlenmiş olacak, özellikle çalışanların sağlıklarını korumak için idari ve hukuki yollarla hak arayışları için harcadıkları enerji hizmete yansımiş olacaktır. Ayrıca; sağlıkları korunan radyasyon çalışanları daha uzun süre ve daha etkin bir hizmet sunma olanağı da bulmuş olacaktır.

j) Radyasyon kaynaklarıyla çalışanların sosyo-ekonomik ve özlük haklarında adil ve anlamlı iyileşmeler sağlanacaktır.

Radyasyon kaynakları kullanılarak yapılan işler ağır ve tehlikeli işler sınıfında yer aldığından, ağır ve tehlikeli işlerde çalışanlara tanınan tüm haklardan radyasyon çalışanlarının da yararlanması yanında, bu tür işlerde çalışanların mevcut haklarının da korunması ve bir anlam ifade edecek şekilde iyileştirilmesi gerekmektedir.

✓ Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2.maddesinde; "Türkiye Cumhuriyeti .. Demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir" hükmüne yer vermiştir.

✓ Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 49.maddesinde (Değişik:03.10.2001/19.mad); "Devlet çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek .. ve çalışma barışını sağlamak için gerekli önlemleri alır" denilmektedir.

✓ Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 55.maddesinde; "Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır" denilmektedir.

✓ Çalışanların özlük haklarında iyileşme yapılacağı hükümetlerin sıkça kullandığı sloganlardan olmakla birlikte, 12.09.1997 tarih ve 3454 sayılı Bakanlık Basın Bildirisi'nde çalışanların özlük haklarında iyileşmeler yapılacağına da değinilmiştir (EK-22).

Çalışanların sosyo-ekonomik hakları korunup geliştirildikçe, çalışanların kavuşacağı refah ve mutluluk hizmet kalitesine yansıtacağından, çalışanlar kadar -dolaylı olarak- hasta memnuniyeti de sağlanmış olacaktır.

k) “ Tıp Alanında Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu” adlı yeni bir kanun tasarısı hazırlanacaktır.

✓ Katılımcı demokrasi anlayışından hareketle, derneğimiz (TÜMRAD-DER), ve konuyla ilgili diğer sivil toplum kuruluşlarının da katılımıyla, radyasyon görevlilerine yönelik “ Tıp Alanında Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu” adlı yeni bir kanuna ihtiyaç duyulmaktadır.

✓ Bu bağlamda; Derneğimiz (TÜMRAD-DER) tarafından hazırlanan “ Tıp Alanında Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu” tasarısı bu proje ekinde sunulmuştur (EK-32).Bahse konu kanun tasarısının özellikle hekim kökenli radyasyon görevlilerinin taleplerini de karşılayacak şekilde daha da olgunlaştırılması için, Sağlık Bakanlığı’nca bu projenin 15.maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılacaktır. Derneğimizin taleplerini yansıtmak üzere, derneğimiz tarafından hazırlanan ve proje ekinde sunulan kanun tasarısı üzerinde ilgili kuruluş temsilcileriyle çalışırken, metinde yer alan hükümler; Hekim Dışı Radyasyon Görevlilerine Dair Hükümler, Hekim Radyasyon Görevlilerine Dair Hükümler ve Radyasyon Görevlilerine Yönelik Ortak Hükümler şeklinde gruplanarak, hükümlerin hangi meslek grubunu ilgilendirdiği kesin sınırlarla belirlenecektir. Söz konusu kanun konusunda ortak mutabakat sağlanamadığı takdirde, ekteki kanun metni hekim dışı radyasyon görevlilerine yönelik müstakil bir kanun tasarısı haline getirilecektir.

J- PROJENİN UYGULAMA SÜRECİNDE İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KURUM ve KURULUŞLAR

Madde 15- Bu projenin uygulama sürecinde aşağıdaki kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılacaktır:

- a) Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlar
- b) YÖK Başkanlığı ve bağlı kuruluşlar
- c) Milli Eğitim Bakanlığı (Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğü)
- d) Devlet Planlama Teşkilatı (DPT)
- e) Türk Tabipleri Birliği (TTB)
- f) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK)
- g) Mesleki Yeterlilik Kurumu
- h) Sivil Toplum Örgütleri (Sendika , dernek vb)
- i) Gerekli görülen diğer kurum ve kuruluşlar

K- DİĞER HUSUSLAR

Madde 16- Bu proje kapsamında Sağlık Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı ile YÖK Başkanlığı arasında imzalanacak protokolda dernek taleplerinin de değerlendirilmesi için, dernek tarafından hazırlanan protokol taslağı da bu proje ekinde ilgili kurumlara iletilecek ve gelişmeler sürekli olarak izlenecektir (EK-33).

Madde 17-Projenin uygulama aşamasında, bu proje kapsamındaki eğitim programlarına en az orta öğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olmuş sağlık meslek mensupları kabul edilecek, bu kişilerin mezuniyet yılları ve bu mezunların bir sağlık kuruluşunda çalışıp-çalışmadıkları veya mesleki kökeni radyoloji teknisyen veya teknikeri olup başka bir işle iştigal etmesi de bu projeden yararlanmalarına engel teşkil etmeyecektir.

Madde 18-Proje metninde sözü edilen en az 2 yıl süreli ön lisans programlarının, üniversite veya ilgili bakanlıklara bağlı olması ve bu programlar için uygulanan öğretim şekli, radyoloji meslek mensuplarının bu projeden yararlanma hakkını ortadan kaldırmayacağı hususuna dikkat edilecektir.

Madde 19- Bu protokoldeki hususların uygulama sürecinde ihtiyaç duyulması halinde, projeye yeni hükümler eklenebilecek veya mevcut hükümlerde dernekle yazılı mutabakat sağlanan konularda öz korunarak istisna değişiklikler yapılabilecektir. Ancak; bu projeden yararlanacakların hakları her durumda korunacaktır.

04.07.2010

Serdar BÜKÜLMEZ
Genel Sekreter

Gürdoğan AYDIN
Proje Veri Araştırma Sorumlusu

Ahmet KUMAŞ
Proje Genel Koordinatörü

Heybet ASLANOĞLU
GENEL BAŞKAN

EKLER

NOT: Projemizde belirtilen eklerin tamamı arşivlerimizde mevcuttur.
EK-1, EK-32 ve EK-34 dışındaki eklere bu kitapta yer verilmemiştir.

EKLER:

- EK-1. TÜMRAD-DER Yönetim Kurulu Kararları (12.05.2009/96)
- EK-2. Radyoloji teknisyeni yetiştiren Sağlık Meslek Liseleri (MEB, 10.07.2009/01968)
- EK-3. 5450 sayılı kanun (3 sayfa)
- EK- 4. Radyoloji alanında ön lisans programı uygulayan meslek yüksekokulları (YÖK, 31.07.2009/023584)
- EK-5. 23.05.1995 tarih ve 185/1 sayılı Yüksek Sağlık Şurası Kararları (3 sayfa)
- EK-6.Türkiye’de radyoloji meslek mensuplarıyla ilgili veriler (Sağlık Bakanlığı: 03.08.2009/139841)
- EK-7.Türkiye’deki radyoloji cihazı ve kullanılan dozimetre sayısı (TAEK, 27.08.2009/14148)
- EK-8.Milli Eğitim Bakanlığı (Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğü) yazısı (25.02.2010/3217)
- EK-9.Sağlık Eğitim Fakültelerinin kuruluş kararı (RG:13.11.1994/22100)
- EK-10.Sağlık Eğitim Fakültelerinin Sağlık Bilimleri Fakültesine dönüştürülme kararı (RG:27.09.2006/26302)
- EK-11.Sağlık Bakanlığıyla Marmara Üniversitesi Rektörlüğü arasında imzalanan protokol (10.10.1995)
- EK-12.Sağlık Bakanlığıyla Ankara Üniversitesi arasında imzalanan protokol (17.10.1997)
- EK-13.Sağlık bakanlığınca üniversite ve diğer kurumlara gönderilen yazı (23.02.1998/828)
- EK-14.Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013)
- EK-15.İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (mad.26)
- EK-16. Ön Lisans Programı Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik (RG: 19.02.2002/24676)
- EK-17. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu (mad.9)

- EK-18.Sağlık Bakanlığıyla Marmara Üniversitesi Rektörlüğü arasında imzalanan “Sağlık Eğitimini Geliştirme ve İşbirliği Protokolü” (26.09.1997)
- EK-19. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu (mad.37)
- EK-20.Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı ... Hakkında Yönetmelik (RG:31.07.2008/26953)
- EK-21. 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu (8 sayfa)
- EK-22.Sağlık Bakanlığı Basın Bildirisi (12.09.1997/3454)
- EK-23.Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013/mad.604)
- EK-24.Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği (RG:13.01.1983/17927-mad.127)
- EK-25.Tıpta Tedavi Amacıyla Kullanılan İyonlayıcı Radyasyon Kaynaklarını İçeren Tesislere Lisans Verme Yönetmeliği (21.07.1994/21997-mad.4)
- EK-26.Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği (Değişik:03.06.2010/27600, mad.24/h)
- EK-27.Ağır Ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği (16.06.2004/25494, mad.9)
- EK-28.Radyasyonlara Karşı Korunmaya Dair 1960 Sözleşmesi (ILO:22.06.1960/11)
- EK-29. Radyoloji Radyum ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname (27.04.1939/10857, mad.3,4,14,15,23,25)
- EK-30.Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği (24.03.2000/23999, mad.12, 21)
- EK-31.Sosyal Sigorta ve Sağlık İşleri Tüzüğü (RG:22.06.1972/14223-mad.64)
- EK-32.Tıp Alanında Radyasyon Kaynaklarıyla Çalışma Temel Kanunu (TÜMRAD-DER Kanun tasarısı ve gerekçeleri/15 sayfa)
- EK-33.Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve YÖK Başkanlığı arasında imzalanacak İşbirliği Protokol Taslağı (4 sayfa)

KAYNAKLAR

RAD-GEKAP ADLI PROJENİN HAZIRLANMASINDA REFERANS ALINAN BAZI KAYNAKLAR

A-BAZI MESLEKİ KAYNAKLAR

- 1) ASIMOV, ISAAC-DOBZAHNSKY, Theodostur. *Radyasyonun Genetik Tesirleri* (Çeviren:Fiz.Yük.Müh. Gürcan YÜLEK) TAEK Halk Yay. Seri No:6, Güzel İstanbul Matbaası
- 2) BİLİR,Prof.Dr.Nazmi. *Radyasyon ve Sağlık*. Halk Sağlığı Kurumu Derneği, Ankara, 1994
- 3) ÇELEBİ, Prof.Dr.GÜRBÜZ.*Biyofizik* (Cilt:1). Çağlayan Kitabevi, İstanbul, 1989
- 4) ÇOKYÜKSEL, Prof.Dr.Oktay-ÖBER, Doç.Dr.Ahmet-CAMUŞCU, Uz.Dr.Selçuk-NUMAN, Uz.Dr.Fürüzan.*Röntgen Fiziğine Giriş*.İ.Ü.C.T.F.Yay.No:149, İstanbul, 1987
- 5) EPSTEIN, Prof.Dr.Herman T. *Biyofiziğe Giriş* (Çeviren:Prof.Dr.Cemil KARADENİZ). Çağlayan Kitabevi, İstanbul, 1982
- 6) FRIGERIO, A.Norman. *Vücudumuz ve Radyasyon* (Çeviren:Radyolog Tümgeneral Nedim ERAY).TAEK Halk Yay.Serisi, No:15, Önder Matbaası, Ankara
- 7) GÖKSEL, Dr.Selahattin A. *Radyasyonların Biyolojik Etkileri ve Radyasyon Korunması*. İ.T.Ü. Nükleer Enerji Enstitüsü. Genel Yay.No:9, 1973
- 8) BALKANCI, Doç.Dr.Ferhun-AKALIN, Prof.Dr.Erdal-BİLİR, Prof.Dr.Nazmi-DİRİ, Dr.M.Cihat-GÜLEÇ, Prof.Dr.Cengiz-ÖCAL,Yrd.Doç.Dr.Turgay-ÖZTEK, Prof.Dr.Zafer. *Sağlık Personelinin Mesleki Riskleri*. Hacettepe Üniversitesi Mezunlar Derneği. Yay.No:2, Ankara , 1991
- 9) KOCATÜRK, Prof.Dr.Utkan.*Açıklamalı Tıp Terimleri Sözlüğü*.Nobel Yay. Ankara,2005
- 10) KUMAŞ, Ahmet.*Röntgen Fotografisi*. Bastek Baskı, Ankara, 1985
- 11) KUMAŞ, Ahmet. *Radyoloji Ders Kitabı* (III.Baskı), Tamer Matbaacılık, Palme Yay. Ankara, 1997
- 12) KUMAŞ, Ahmet. *Radyasyon Fiziği ve Tıbbi Uygulamaları* (2.Baskı). Palme Yay.Dağıtım, Ankara,2009
- 13) KUMAŞ, Ahmet. *Radyasyon Sağlığı ve Güvenliği*. Palme Yay. Dağıtım, Ankara, 2009
- 14) OKYAR, H.Burçin (Çeviren). *Brakiterapi*. TAEK Yay (Uluslar arası Atom Enerjisi Ajansı), 1990
- 15) ÖZDEN, Prof.Dr.Nezihi.*Nükleer Çağın İlk 40 Yılı*. İ.T.Ü Nükleer Enerji Enstitüsü, Genel Yay.No:18, İstanbul, 1983
- 16) TAŞTAN, Selma. *Nükleer Tıp Fiziği* (Seminer Notları). Gaziantep, 2001
- 17) TOGAY, Yusuf Ergün. *Radyasyon ve Biz*. TAEK Yay. Ankara,2002
- 18) Türk Dil Kurumu. *İmla Kılavuzu*. TDK Yay. Ankara, 2005
- 19) Türk Dil Kurumu .*Türkçe Sözlük*. TDK Yay. Ankara, 2005
- 20) YAŞAR, Sedat. *Radyasyon ve Radyasyondan Korunmak*.TAEK Yay. İstanbul, 1999
- 21) YÜKSEL, Gürcü Gürcan.*Radyasyonun Genetik Etkileri*. TAEK Halk Yay. 1968
- 22) YÜLEK, Gürcü Gürcan.*Radyasyon Fiziği ve Radyasyondan Korunma*. SEK Yay.14, Semih Ofset Ltd. Şti. Ankara, 1992
- 23) ZEREN, Prof.Dr.Zeki.*Anatomi ve Fizyoloji*.Sağlık Bakanlığı Yay. Ankara, 1972

B-BAZI MEVZUAT LİSTESİ

- 1) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (Madde 2,5 ,42,49, 55)
- 2) 3153 sayılı Radyoloji, Radyum Ve Elektrikle Tedavi Ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun (RG: 28.04.1937/3591)
- 3) 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu
- 4) 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu
- 5) 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanunu (RG: 13.07.1982/17753)
- 6) 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
- 7) 5450 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Bağlı Okulların Milli Eğitim Bakanlığına Devredilmesi İle Bazı Kanunlarda Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 8) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu (RG:12.10.2004/25611-mad. 152,172,173,174)
- 9) 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu (Mad.32/h)
- 10) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013)
- 11) 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu (RG:07.10.2006/26312)
- 12) 5547 sayılı (Gözden geçirilmiş) Avrupa Sosyal Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun (RG: 3.10.2006/26308)
- 13) 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (RG: 14.12.0983/18251- Mad. 12 /a,f. Mad. 2/ k, Mad. 24 vb.)
- 14) Radyoloji, Radyum Ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname (Karar: 27.04.1939-2/10857 , RG:06.05.1939/4201)
- 15) Sosyal Sigorta Sağlık İşlemleri Tüzüğü (RG: 22.06.1972/14223)
- 16) İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü (RG:11.01.1974/14765- mad. 80,83,528)
- 17) Radyasyon Güvenliği Tüzüğü (RG: 7.09.1985/18861)
- 18) Tüm Radyoloji Teknisyenleri ve Teknikerleri Derneği (TÜMRAD-DER) Tüzüğü
- 19) Nükleer Tanımlar Yönetmeliği (RG:09.09.1991/20986)
- 20) Tıpta Tedavi Amacıyla Kullanılan İyonlayıcı Radyasyon Kaynakları İçeren Tesislere Lisans Verme Yönetmeliği (RG: 21.07.1994/21997)
- 21) Radyasyon Güvenliği Yönetmeliği (RG: 24.03.2000/23999)
- 22) Açık Öğretim Fakültesi Ön Lisans Programı Mezunlarının Lisans Öğrenimlerine Devamları Hakkında Yönetmelik (RG:19.02.2002/24676-mad. 10)
- 23) Ağır Ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği (RG:16.06.2004/25494-mad. 1,4,6,9)
- 24) Radyasyonlara Karşı Korunmaya Dair 1960 Sözleşmesi ILO:1 Haziran 1960)
- 25) Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (AURATOM) Radyasyon Güvenliği Direktifi
- 26) 23-27 Mart 1992 tarihli I.Ulusal Sağlık Kongresi kararları
- 27) 20.01.1995 tarih ve 184/1 sayılı Yüksek Sağlık Şurası kararları
- 28) 23.05.1995 tarih ve 185/1 sayılı Yüksek Sağlık Şurası kararları (mad. 1)
- 29) Sağlık Bakanlığının 12.09.1997 tarih ve 3454 sayılı Basın Bildirisi
- 30) Konuyla ilgili diğer dayanaklar

TÜM RADYOLOJİ TEKNİSYENLERİ ve TEKNİKLERLERİ DERNEĞİ
(TÜMRAD-DER)

TIP ALANINDA RADYASYON KAYNAKLARIYLA
ÇALIŞMA TEMEL KANUNU TASLAĞI

“ TIP ALANINDA RADYASYON KAYNAKLARIYLA ÇALIŞMA
TEMEL KANUNU”

(TÜMRAD-DER KANUN TASLAĞI /Temmuz-2010)*

Kabul Tarihi:

Kanunun Numarası:

AMAÇ

Madde 1-Bu kanunun amacı; mesleği gereği resmi ve özel sağlık sektöründe radyasyon kaynaklarıyla çalışan tüm radyasyon görevlilerinin görev tanımları, çalışma esasları, mesleğin özelliğinden kaynaklanan hakları ile bu görevliler ve hastaların radyasyon güvenliğini çağdaş bir anlayışla uluslararası standartlara uygun şekilde düzenlemektir.

KAPSAM

Madde 2-Bu kanun, sağlık alanında tanı ve tedavi amaçlı radyasyon kaynaklarını kullanmada ehliyetli her seviyedeki tüm radyasyon görevlilerinin görev tanımları, eğitim, görev yetki ve sorumlulukları, çalışma esasları, mesleğin özelliğinden kaynaklanan hakları ile bu görevliler ve hastaların radyasyon güvenliğine dair temel hükümleri kapsar.

TANIMLAR

Madde 3-Bu kanun metninde geçen;

a)Radyasyon (ışınma): Maddenin, kendiliğinden veya çevreden aldığı enerji etkisiyle dış ortama saldırdığı parçacık veya foton yapısında dalga türü enerjiyi,

b)Radyoloji (ışın bilimi): Radyasyonun, hastalıkların tanı ve tedavisinde kullanımını ve bu amaçla geliştirilen teknik ve yöntemleri konu alan bilim dalını,

c)Radyodiyagnostik: Radyolojinin tanı dalını,

ç)Radyoterapi: Radyolojinin tedavi dalını,

d)Radyasyon görevlisi: Sağlık kurum ve kuruluşlarında mesleği gereği radyasyon kaynaklarıyla çalışan, denetimli ve gözetimli alanlardaki çalışmaları yürüten veya değerlendiren kişiyi,

e)Radyoloji Teknisyeni: Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olmuş olup, iyonizan ve non-iyonizan radyasyon kaynaklarını kullanarak, hastalıkların tanı ve tedavisi amacıyla, hekimlik bilgi ve becerisi gerektirmeyen tüm radyolojik incelemeler ile radyoterapi uzmanının direktifi veya radyasyon fizikçisinin ölçü ve hesaplarına göre radyoterapi alanında ışın tedavi planını uygulama ehliyetine sahip sağlık meslek mensubunu,

f)Radyoloji teknikeri: Üniversitelerin radyoloji ön lisans programlarından mezun olmuş olup, iyonizan ve non-iyonizan radyasyon kaynaklarını kullanarak, hastalıkların tanı ve tedavisi amacıyla, hekimlik bilgi ve becerisi gerektirmeyen tüm radyolojik incelemeler ile radyoterapi uzmanının direktifi veya radyasyon fizikçisinin ölçü ve hesaplarına göre radyoterapi alanında ışın tedavi planını uygulama ehliyetine sahip sağlık meslek mensubunu,

g)Tıbbi görüntüleme teknikeri: Üniversitelerin tıbbi görüntüleme ön lisans programlarından mezun olmuş olup, iyonizan ve non -iyonizan radyasyon kaynaklarını kullanarak, sadece hastalıkların tanısı amacıyla, hekimlik bilgi ve becerisi gerektirmeyen tüm radyolojik incelemeleri yapma konusunda ehliyetli sağlık meslek mensubunu,

ğ)Radyoterapi teknikeri: Üniversitelerin radyoterapi ön lisans programlarından mezun olmuş olup, sadece radyoterapi alanında radyoterapi uzmanının direktifi ve radyasyon fizikçisinin ölçü ve hesaplarına göre ışın tedavi planını uygulama ehliyetine sahip sağlık meslek mensubunu,

h)Radyoteknolog: Üniversitelerin radyoloji alanıyla ilgili mesleki ve teknik eğitime yönelik lisans bölümlerinden mezun olmuş olup, diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edilen radyoloji meslek mensuplarını,

ı)Radyoteknoloji uzmanı: Radyoteknolog eğitimi üzerine alanında en az yüksek lisans eğitimi almış radyoloji meslek mensuplarını,

ii)Medikal fizik uzmanı: Fen Fakültesi (Fizik Bölümü) veya fizik mühendisliği üzerine radyasyon fiziği, nükleer tıp veya radyasyon güvenliği gibi alanlarda en az yüksek lisans eğitimi almış olup, diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edilmiş radyasyon görevlilerini,

j)Radyolog: Tıp fakültesi eğitimi üzerine radyoloji alanında ihtisas yapmış hekimleri,

k)Radyoterapist: Tıp fakültesi eğitimi üzerine, radyoterapi alanında ihtisas yapmış hekimleri ifade eder.

GENEL HÜKÜMLER

Madde 4-Bu kanunun yayımından itibaren, radyoloji alanında tanı ve tedavi amaçlı tıbbi uygulamalarda görevli kılınacak personelin, bu alanda üniversitelerin en az ön lisans programlarından mezun olması ve ehliyetli sayılmaları için diplomaların Sağlık Bakanlığınca tescil edilmesi şarttır.

Bu madde hükmü, bu kanunun geçici 1.maddesiyle sınırlıdır.

Madde 5-Bu kanunun 3.maddesinde belirtilen unvanlara sahip hekim dışı radyoloji meslek mensupları, hekimlik bilgi ve becerisi gerektirmeyen ve görev tanımlarında belirtilen konularda tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamaları yanında, bu uygulamalara

yönelik yönetim, eğitim, denetim ve değerlendirme konularında Avrupa Birliği ülkelerindeki uygulamalar da dikkate alınarak Sağlık Bakanlığınca hazırlanacak mevzuatta belirtilen görev alanlarıyla ilgili işleri yaparlar. Radyoskopik ve ilaçlı radyolojik incelemeler radyasyon görevlisi hekimlerin görev alanına girer.

Madde 6-Tanı ve tedavi amaçlı radyasyon kaynaklarının kullanılacağı ortamlarda, radyasyon sağlığı ve güvenliğinin sağlanması konusunda uluslararası kurallar esas alınır.

Madde 7-Radyasyon kaynaklarını tanı ve tedavi amacıyla kullanma konusunda örgün eğitim sistemiyle en az temel mesleki eğitim almış olmak şarttır. Bu ön şartı taşımayanlar radyasyon kaynaklarını kullanamaz ve radyasyon görevlisi bulunmayan radyasyon uygulamalarıyla ilgili işlerde görevlendirilemez.

Madde 8-Gelişen ve değişen koşullar nedeniyle, Mesleki Yeterlik Kurumu, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Milli Eğitim Bakanlığı, Çalışma Bakanlığı ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşlarının da görüşleri alınarak, tüm radyoloji meslek mensuplarının görev analizi ve sorumlulukları yeniden belirlenir. Bu konuda uluslararası meslek standardı (ISCO-88) ve uluslararası eğitim standardı (ISCED-97) kriterleri de dikkate alınır.

Madde 9- Mesleği gereği tanı ve tedavi amaçlı radyasyon kaynaklarını kullanan, bu kapsamdaki çalışmaları yürüten ve değerlendiren hekim ve hekim dışı tüm radyasyon görevlilerinin günlük çalışma süresi 5 (beş) saati geçemez. Resmi veya özel sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan hekim ve hekim dışı radyasyon görevlileri kanunlarda belirtilen olağanüstü haller dışında görev alanlarına girmeyen işlerde çalıştırılmaz.

Madde 10-Hekim dışı radyasyon görevlilerinin çalışma şeklinde “vardiya sistemi” uygulanır. Bir günlük çalışma süresince, 9.maddenin ruhundan hareketle, mükerrer vardiya hizmeti uygulanamaz. Ancak;

savaş, deprem, afet ve benzeri olağan dışı durumlarda yetkililer çalışma şeklinde geçici olarak değişiklik yapabilir.

Madde 11-Mesleği gereği tanı ve tedavi amaçlı radyasyon kaynaklarıyla çalışanlara -normal yıllık izinlerinden başka- her bir yıllık çalışma süresi sonunda 30 (otuz) gün sağlık (şua) izni verilir. Doz limitlerinin aşılması veya herhangi bir meslek hastalığı ve benzeri sebeplerle hekim raporuna istinaden verilen sağlık izinleri bu şua izniyle ilişkilendirilmez. Şua izinleri başka bir yıla aktarılmaz. Bu izinler süresince de çalışanların tüm özlük hakları korunur.

Madde 12-Radyasyon görevlilerine tanınan normal yıllık izin dışındaki şua izinleri ile herhangi bir meslek hastalığına istinaden verilen 10 (on) günü aşan istirahat raporlarının bol oksijen içeren, temiz ve sakin yerlerde geçirilmesi için devlet dinlenme amaçlı sosyal tesisler kurar. Bu tesislerde yeterli sayıda hekim, hemşire ve diğer hekim dışı personel görevlendirilir.

Madde 13-Mesleği gereği iyonizan ve non-iyonizan radyasyon kaynaklarıyla çalışan , bu çalışmaları yürüten ve değerlendiren radyasyon görevlilerinin hizmet sürelerine takvim yılı esas alınarak, yılda 3 (üç) ay fiili hizmet süresi eklenir.

Madde 14-Sağlık işletmelerinde mesleği gereği radyasyon kaynaklarıyla çalışanlara Maliye Bakanlığının görüşüne göre temininde güçlük zammı ödenir.

Madde 15-Radyasyon kaynaklarını kullanarak yapılan işler ağır ve tehlikeli işlerden olduğundan, ağır ve tehlikeli işlerde çalışanlara tanınan tüm haklardan radyasyon çalışanları da yararlanır.

Madde 16-Meslekleri gereği tanı ve tedavi amaçlı radyasyon kaynaklarıyla çalışan radyasyon görevlileri en az 6 (altı) aylık periyotlarla genel sağlık kontrolünden geçirilir. Bu sağlık kontrollerinde

özellikle kan tablosu yanında, el, deri, yüz, ağız ve göz muayenesine dair sonuçlar kayıt altında tutulur. Muayene sonucu gözlenen belirtiler geçinceye kadar bu kişiler radyasyon ortamından uzak tutulur.

Madde 17-Nükleer tıp ve radyoterapi gibi radyoaktif kaynakların kullanıldığı tanı ve tedavi merkezleri ile tam teşekküllü sağlık işletmelerinin radyoloji departmanlarında, üniversitelerin Fen Fakültesi (Fizik Bölümü) veya fizik mühendisliği üzerine medikal fizik alanında en az yüksek lisans eğitimi almış personel istihdam edilir.

Madde 18-Radyoloji departmanı bulunan her sağlık işletmesinde bir radyoloji başteknisyeni ve yeterli sayıda başteknisyen yardımcısı görevlendirilir. Bu kanunun yayımından itibaren başteknisyen olarak görevlendirileceklerde, radyoloji alanında en az ön lisans mezunu olanlara öncelik verilir. Bu kanundan önce bu görevi fiilen yürütenlerin kazanılmış hakları korunur.

Madde 19-Sağlık işletmelerinde çalışan hekim dışı radyasyon görevlilerinin birinci derece sicil amiri radyoloji biriminin klinik şefidir. Klinik şefi olmayan işletmelerde söz konusu personel doğrudan başhekime bağlı olarak çalışır.

Madde 20-Hekim dışı radyoloji meslek mensupları mesleki ve sosyal dayanışma, mesleki gelişim ve kariyer amacıyla "Hekim Dışı Radyoloji Meslek Mensupları Odası" ve "Hekim Dışı Radyoloji Meslek Odaları Birliği" kurabilir. Ayrıca; bu amaçla, bu meslek odaları ve meslek odaları birliği, ulusal ve uluslararası diğer sivil toplum kuruluşlarına üye olabilir.

Madde 21-Radyoloji alanındaki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri optimum düzeyde hizmete yansıtmak üzere, tüm radyasyon çalışanlarının kurs, hizmet içi eğitim, seminer, sempozyum ve konferans gibi eğitim etkinlikleriyle mesleki gelişimlerini sağlamak esastır. Bu amaçla, çeşitli kurum ve kuruluşlarca düzenlenen eğitim etkinliklerine katılan radyasyon görevlilerinin eğitim etkinliklerine

dair giderleri çalıştığı kurum tarafından karşılanır. Alanıyla ilgili spesifik konularda kurs belgesi alanların başarıları özlük haklarına yansıtılır.

Madde 22-Yurt dışındaki tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamaları ile konuyla ilgili yönetim, eğitim, denetim ve değerlendirme gibi süreçlerle ilgili iş ve işlemleri yerinde gözleyip inceleme, gerekli araştırmaları yapmak ve bu bağlamda ülkemize mesleki bilgi ve teknoloji transferi sağlamak üzere, her yıl mesleki konularda yapılacak yazılı sınavla tespit edilen yeterli sayıda radyasyon çalışanı devlet tarafından yurt dışına görevlendirilir. Ayrıca; radyoloji alanıyla ilgili sivil mesleki kuruluşlar tarafından hazırlanan yurt içi ve yurt dışı aktiviteli projeler de devlet tarafından desteklenir.

Madde 23-Tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulaması yapılan sağlık işletmelerinde hasta protokol defteri tutulması ve yapılan radyasyon uygulamalarına dair istatistik verilerinin muhafazası zorunludur.

Madde 24-Radyasyon kaynağı kullanılan her sağlık işletmesinde döşeme, tavan ve duvarların kalınlığı ve neden yapıldığını gösteren mikyaslı (ölçekli) bir kroki bulundurur.

Madde 25-Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK) tarafından lisans verilmeyen cihazlar işletmeye açılamaz.

Madde 26-Bu kanun hükümlerinde geçen konulara dair ayrıntılı usul ve esaslar için Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Mesleki Yeterlik Kurumu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İç İşleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve konuyla ilgili sivil toplum kuruluşlarının görüşleri de alınarak, bu kanunun yayımını izleyen 6 (altı) ay içinde Sağlık Bakanlığınca bir yönetmelik hazırlanır.

Madde 27- Bu kanun yürürlüğe girdikten sonra, bu kanundan önceki mevzuatta yer alan aynı konulu hükümler yürürlükten kalkmış sayılır. Bu kanundan önceki mevzuatla bu kanun hükümleri arasında çelişki olması halinde bu kanun hükümleri esas alınır.

Geçici Madde 1-Bu kanun yürürlüğe girdikten önce orta öğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olanlar ile bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bu programlarda kayıtlı öğrencilerin kazanılmış hakları saklıdır.

Geçici Madde 2-Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ortaöğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olanlar ile bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bu programlara kayıtlı öğrencilere de alanlarında en az ön lisans eğitimi yapma hakkı tanınır.

Madde 28-Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 29-Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**“ TIP ALANINDA RADYASYON KAYNAKLARIYLA ÇALIŞMA
TEMEL KANUNU” TASLAĞI
MADDE HÜKÜMLERİNİN GEREKÇELERİ**

1. Maddenin gerekçesi

Mesleği gereği tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamalarında çalışan radyasyon görevlileri, 19.04.1937 tarih ve 3153 sayılı “Radyoloji, Radium ve Elektrikle Tedavi ve Diğer Fizyoterapi Müesseseleri Hakkında Kanun” ile bu kanuna dayalı olarak çıkarılan 27.04.1939 tarih ve 10857 sayılı “Radyoloji, Radium ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname (RG:06.05.1939/4201) hükümleri başta olmak üzere, daha sonra düzenlenen çeşitli mevzuat hükümleri kapsamında mesleklerini icra etmektedir.

Sözkonusu mevzuatın bilimsel ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda güncelleştirilmesi, uluslararası normlar da dikkate alınarak çalışanların görev, yetki ve sorumluluklarının yeniden belirlenmesi, çalışanlar yanında, hasta ve toplumun radyasyondan daha etkin şekilde korunması için uluslararası standartların mevzuata yansıtılmasıyla daha çağdaş bir hizmet anlayışına ulaşma hedeflenmiştir.

2. Maddenin gerekçesi

Halen tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamalarında çalışan hekim dışı personelden bir kısmı kısa süreli kurslardan, bir kısmı Lise Mezunlarına Meslek Edindirme (LİMME) Projesi kapsamında tamamlama programlarından, bir kısmı Sağlık Koleji veya Sağlık Meslek Liselerinden ve bir kısmı ise üniversitelerin 2 yıllık ön lisans programlarından mezun olmuş, bir kısmı da lisans veya lisans üstü eğitim almış teknik personel konumundadır. Gerek söz konusu hekim dışı personel ve gerekse bu personelle hekimler arasında görev, yetki ve sorumluluklar bakımından uygulamada birçok sorun yaşanmakta ve bu sorunlar hizmeti olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu bağlamda; kanunun bu maddesi ile çalışanların görev, yetki ve sorumluluklarından doğan sorunların giderilmesi ve herkesin kendi görev alanına giren işleri yapması amaçlanmıştır.

3. Maddenin gerekçesi

Bu maddede, mezkûr kanun metninde geçen mesleğe özel bazı terim ve kavramlar tanımlanarak, kanunun uygulama aşamasında söz konusu terim ve kavramlarda anlam birliği sağlama amaçlanmıştır.

4. Maddenin Gerekçesi

Radyolojinin gerek tanı (radyodiyagnostik) ve gerekse tedavi (radyoterapi) dalındaki bilimsel ve teknolojik gelişmeler, radyasyon uygulamalarında görevli kılınacak personelin de bu gelişmelere uygun şekilde yetiştirilmiş olmasını gerektirmektedir.

Bu bağlamda; 23-27 Mart 1992 tarihinde düzenlenen 1.Ulusal Sağlık Kongresi'nde belirlenen hedefler doğrultusunda, 23.05.1995 tarih ve 185/1 sayılı Yüksek Sağlık Şurası kararlarının 1. maddesinde dış, laboratuvar, RADYOLOJİ ve ortez-protez vb. alanlardaki mesleki eğitimin liseye temellendirilerek, ön lisans düzeyindeki yüksek okullarda yürütülmesi kararlaştırılmış olduğundan, karar bu kanun kapsamına alınmıştır.

5. Maddenin Gerekçesi

Kanunun bu maddesinde hekimler ile bu kanunun 3. maddesinde belirtilen unvanlara sahip hekim dışı radyasyon görevlilerinin görevleri arasındaki sınırlar saptanarak, uygulamada farklı seviyede mesleki eğitim kategorilerine sahip personel arasındaki görev, yetki ve sorumluluklardan kaynaklanan mevcut veya olası sorunların giderilmesi amaçlanmıştır.

6. Maddenin Gerekçesi

Radyasyonun insan sağlığı üzerindeki somatik (bedensel) ve genetik(kalıtımsal) etkileri bakımından, radyasyon sağlığı ve güvenliği konusu oldukça önem taşımaktadır.

08 Kasım 1895 tarihinde Alman fizikçi Prof Dr. Wilhelm Conrad ROENTGEN (1845-1923) tarafından x-ışınlarının keşfinden kısa bir süre sonra, 1896 yılında Fransız fizikçi Jean PERRIN (1870-1942) tarafından bu ışınların gazları iyonlaştırdığı saptanmıştır. İyonlaşmış havanın sağlığa zararlı olduğu bilinen bir gerçektir. Yine aynı yıl, radyasyonun deride eritem (kızarıklık) yaptığı STENVER, epilasyon (saç dökülmesi) etkisi ise DANIEL tarafından ortaya konmuştur. 1920 yılında ABD eyaletlerinden New Jersey saat fabrikasında radyumlu fırçayı diline temas ettirdikten sonra saat minelerini radyumlu boya ile boyayan işçi kızlar üzerinde radyumun iç radyasyon etkisi saptanmış ve bu kızlardan kemik kanserinden ölenler olduğu gözlenmiştir. Prof Dr. Wilhelm Conrad ROENTGEN de ölümünden kısa bir süre önce kendisine bağırsak tümörü tanısı koymuştur. Ayrıca; radyasyonun genlerde değişiklik yaparak mutasyona yol açtığı ise 1927 yılında Amerikalı genetikçi Herman Joseph MULLER (1890-1967) tarafından saptanmıştır. Elinde radyasyona bağlı yaralar oluşan bir radyolog 1933 yılında kanserden ölmüştür (Nük. Yük. Müh. Yusuf Ergun TOGAY. Radyasyon ve Biz. TAEK Yay. Ankara, 2002, S:27). Bu nedenle; bu olaydan sonra (1933 yılından itibaren) radyasyondan korunmaya karşı etkili önlemler alınmaya başlanmıştır. Radyoaktif ışınlar üzerindeki çalışmalarıyla ünlü Fransız bayan fizikçi Marie CURIE (1867-1934) için yazılan 4 Temmuz 1934 tarihli ölüm raporunda, aşırı radyasyon dozuna maruziyete bağlı lösemi (kan kanseri) hastalığından öldüğü belirtilmiştir. Bu konuyla ilgili örnekleri çoğaltmak mümkündür. Ayrıca; 22.06.1972 tarih ve 14223 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sosyal Sigorta ve Sağlık İşleri Tüzüğü’nün “ Meslek Hastalıkları” bölümü altında yer alan 64. madde (E) grubunda röntgen, gamma, alfa, beta, nötron, laser ve enfraruj ışınları

meslek hastalığına yol açabilen fiziksel etkenler arasında sayılmış ve söz konusu ışınların akciğer, kemik ve kan kanseri, geçici veya sürekli kısırlık ve göz hastalıkları gibi birçok hastalığa yol açtığı belirtilmiştir. Günümüzde özellikle alfa, beta, röntgen ve gamma gibi iyonlayıcı radyasyonların biyolojik zararlara yol açtığı tartışmasız bir gerçektir.

Yukarıda belirtilen gerçeklerden hareketle; AB yolunda ilerleyen bir ülke olarak tanı ve tedavi amaçlı radyasyon kaynaklarının kullanılacağı ortamlarda radyasyon sağlığı ve güvenliği konusunda uluslararası standartların sağlanması çalışanlar kadar, radyasyona maruz kalacak hastaların korunması için de gereklidir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 17. maddesinde; herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu, 56. maddesinde ise herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu, devletin herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlaması gerektiği vurgulanmıştır.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından hazırlanan 22.06. 1960 tarih ve 115 sayılı "Radyasyonlara Karşı Korunmaya Dair 1960 Sözleşmesi" Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından da imzalandığından, bu sözleşme hükümleri üye ülkeler için bağlayıcı nitelik taşımaktadır.

Bakanlar Kurulu'nun 27.09.2006 tarih ve 5547 sayılı kararıyla kabul edilip, 3 Ekim 2006 tarih ve 26308 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "(Gözden geçirilmiş) Avrupa Sosyal Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun" kapsamında tehlikeli ve sağlığa zararlı işlerde riske karşı önlem alınması gerekmektedir.

Radyasyonla çalışma, ağır ve tehlikeli işler sınıfında yer aldığından, kanun tasarısının 6. maddesinde çalışanlar ve hastalar iyonlayıcı radyasyonun zararlı etkilerine karşı etkin bir şekilde korunarak, radyasyona bağlı meslek hastalığı ve diğer biyolojik zararların mümkün olan minimum seviyeye indirilmesi amaçlanmıştır.

7. Maddenin Gerekçesi

Tanı ve tedavi amaçlı radyolojik cihazlar (röntgen, US, BT,MR, SPECT, PET, Kobalt-60, Betatron, Elektron hızlandırıcılar vb.) çok komplike yapıda olup, kullanımları bu alanda geniş mesleki bilgi ve beceriyi gerektirir. Söz konusu radyolojik cihazlar tekniğine uygun şekilde kullanılmadığında, sadece cihazların bozulması veya kullanım ömürlerinin kısalması değil, hastalar başta olmak üzere, çalışanların da zarar görmesi kaçınılmazdır.

Bu nedenle; tasarıdaki bu madde hükmü ile hastalara tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulayacak personelin bu alanda en az temel mesleki eğitim almış olmasıyla, mesleki bilgi ve beceri eksikliğinden kaynaklanan hataların önlenmesi amaçlanmıştır.

8. Maddenin Gerekçesi

Farklı eğitim seviyesi ve farklı unvanlarda radyoloji meslek mensupları olsa da çalışma hayatında görev, yetki ve sorumlulukları iç içe girmiş ve yürürlükteki mevcut mevzuat işlerin bir düzen dahilinde yürütülmesini karşılayacak durumda değildir.

Bu nedenle; tasarının bu maddesi ile Uluslararası Meslek Standardı (ISCO-88) ve Uluslararası Eğitim Standardı (ISCED-97) kriterleri yanında, tasarının bu maddesinde sayılan kurum ve kuruluşların da görüşleri alınarak, radyoloji meslek mensuplarının görev analizi ve sorumluluklarının yeniden belirlenmesiyle çalışanların özlük haklarının korunmasıyla birlikte, farklı eğitim seviyesi ve farklı unvanlara sahip radyasyon görevlilerinin kendi görev alanına yoğunlaşması hizmette kaliteyi artıracak ve böylece hasta memnuniyeti de sağlanmış olacaktır.

9. Maddenin Gerekçesi

Tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamaları ağır ve tehlikeli işler sınıfında yer aldığından, bu işlerde çalışanların günlük çalışma süreleri ilke olarak normal işlerde çalışanlardan daha az olmak durumundadır. Bu durum birçok ulusal ve uluslararası mevzuat ve kararda da yer almıştır.

İyonlayıcı radyasyonların canlı organizmalar üzerine bedensel (somatik) ve kalıtsal (genetik) birçok zararı olduğu gerçeğinden hareketle; radyasyon uygulamalarında çalışan personeli radyasyondan koruyucu tüm önlemlerin alınması gerekmektedir. Koruyucu önlemler arasında “doz-zaman ilkesi” de yer almaktadır. Bu ilke; radyasyon karşısında bulunma süresinin mümkün oldukça kısa olması ilkesidir. Zira; radyasyona maruziyet süresi azaldıkça, radyasyonun biyolojik zararları da azalmaktadır.

Başta, Uluslararası Radyasyondan Korunma Komisyonu (ICRP) olmak üzere, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (IAEA) ve Avrupa Enerji Topluluğu (AURATOM) gibi birçok uluslararası kuruluş ilke olarak radyasyon kaynaklarıyla çalışanların günlük çalışma sürelerini mevcut duruma göre mümkün oldukça azaltmayı tavsiye etmektedir.

Türkiye’de 3153 sayılı kanuna dayalı olarak çıkarılan ve 06.05.1939 tarih ve 4201 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Radyoloji, Radyum ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname”(Tüzük) hükümlerinin 21. maddesine göre; tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamalarında görevli personel günde 5 (beş) saat çalışırken, Bakanlar Kurulu’nun 27.09.2006 tarih ve 5547 sayılı kararıyla kabul edilip, 3 Ekim 2006 tarih ve 26308 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “(Gözden geçirilmiş) Avrupa Sosyal Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun” kapsamında tehlikeli ve sağlığa zararlı işlerde riske karşı alınacak önlemler arasında... çalışanların çalışma saatlerinin azaltılması öngörülmüştür.

Söz konusu Avrupa Sosyal Şartı, kabul eden ülkeler için bağlayıcı hüküm ifade etmektedir. Bu duruma göre; mevcut 5 saatlik çalışma süresinde bile azaltmaya gidilmesi gerekirken, 28.03.2007 tarih ve 5614 sayılı “Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” kapsamında iyonlayıcı radyasyon kaynaklarıyla çalışan personelin günlük çalışma süresi 5 saatten 8 saate çıkarılmış ise de Danıştay 12. Dairesi’nin 13.11.2007 tarih ve 2007/5157 sayılı kararına istinaden yürütmesi durdurulmuş, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu’nun 01.05.2008 tarih ve 2008/417 sayılı kararıyla da radyasyon görevlilerinin günlük 5 saatlik çalışma süreleri korunmuştur. Ancak; radyasyon kaynaklarıyla çalışanların çalışma süresi bu kez, 21.01.2010 tarih ve 5947 sayılı Üniversite Ve Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışmasına Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ‘un 9. maddesi ile haftalık 35 saat (günlük 7 saat) olarak belirlenmiştir.

Radyasyonun çalışanlar üzerindeki etkilerinde doğal yaşam süresinde kısalma da söz konusu olduğundan, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu’nun 32. madde (h) fıkrası uyarınca, radyasyon görevlilerinin hizmet sürelerine her yıl için 3 ay fiili hizmet süresi eklenmektedir. Bu duruma göre; radyasyon kaynaklarıyla çalışanların her 4 aylık çalışma süresince ömürlerinin 1 ay kısılacağı anlaşılmaktadır. Kaldı ki; bu durum 5 saatlik çalışmaya göre saptanmış bir uygulamadır. Halen uygulanmakta olan günlük 7 saatlik çalışmaya göre ise radyasyon çalışanlarının doğal yaşam süreleri daha da kısalmış olmaktadır.

Daha önce, 06.05.1939 tarih ve 4201 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulan “Radyoloji, Radium ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname”(Tüzük) hükümlerinde yer alan radyasyon kaynaklarıyla çalışanların günlük 5 saatlik çalışma süresi konusunda T.C Atom Enerjisi Komisyonu Genel Sekreterliği Teknik Uzmanlar Komitesi’nin 20.12.1966 tarih ve 290/66 sayılı resmi bir yazıya verilen 02.03.

1967 tarihli yanıtta “ Günde 5 saatlik çalışma şekli, 5 saat devamlı şekilde ışın karşısında bulunmayı gerektiren bir durum olmayıp, bir radyoloji müessesinde mutad ve zaruri olan skopi, grafi ve tedavi çalışmaları, grafilerin tetkiki, raporların yazılması, kayıtların tutulması ve konsültasyonlar gibi günlük bütün mesleki çalışmaların toplamını ifade etmektedir.” denilmektedir. Radyasyon kaynaklarıyla çalışanları radyasyondan yeterince korumayıp sağlıkları riske atılırsa, zamanla bu meslekte çalışacak eleman temininde de oldukça güçlükler yaşanabilir. ,

Yukarıda zikredilen nedenlerle, mezkur kanun tasarısının çalışma süresini düzenleyen 9.maddesiyle, tanı ve tedavi amaçlı radyasyon kaynaklarını kullanan radyasyon görevlilerinin günlük çalışma süresi 71 yıl uygulanageldiği gibi günde en çok 5 (beş) saat olarak düzenlenmiştir. Zira; bu süreyi gerekli kılan radyasyonun biyolojik zararları dün olduğu gibi bu gün de önemini korumakta, yarın da aynı zararlı etkiler var olacaktır. Tanı ve tedavi amaçlı yeni radyolojik cihazlar üretilse de bu cihazların çoğunda iyonlayıcı karaktere sahip x-ışını ve gamma ışını gibi iyonlayıcı ışınlar kullanılmaktadır. Dolayısıyla; tasarı hükmünde çalışma süresini en çok 5 saatle sınırlamakla, çalışanların radyasyonun zararlı etkilerine karşı korunmaları amaçlanmıştır.

10. Madde gerekçesi

Tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamalarında görevli kılınan personelin günlük çalışma süresi normal mesai süresinden az olduğundan, hekim dışı radyasyon çalışanlarının çalışma şeklinde “vardiya sistemi” uygulanması gerekir. Ancak; uygulamada günlük mesai süresini dolduranlara da gece nöbet hizmeti konulduğu, böylece günlük çalışma limitlerinin aşıldığı görülmektedir.

Bu nedenle; kanun tasarısının bu maddesinde bir günlük çalışma süresince mükerrer vardiya sistemi uygulanamayacağı

hükmüne yer verilerek, çalışanların günlük çalışma sürelerinde aşırı radyasyona maruz kalmasının önlenmesi amaçlanmıştır.

11. Maddenin Gerekçesi

Meslekleri gereği radyasyon kaynaklarıyla çalışanların vücut dokularında belirli bir yıpranma söz konusudur. Çalışanların radyasyon ortamından uzak kalmasıyla yıpranan dokuların kendilerini yenileyebilme şansı artmaktadır.

Yürürlükteki 3153 sayılı yasaya istinaden çıkarılan 22.04.1939 tarih ve 2/10857 sayılı Radyoloji, Radyum ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname'nin 24. maddesinde radyasyon kaynaklarıyla çalışanların yılda dört hafta düzenli olarak devamlı tatil yapmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir. Ayrıca; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 102. maddesiyle devlet memurlarına verilen yıllık izin dışında, aynı kanunun 103. maddesiyle radyasyon görevlilerine her yıl bir ay süreli sağlık izni de verilmektedir.

Kanun tasarısının izinlerle ilgili 11. maddesiyle, doz limitleri aşılsa bile radyasyon görevlilerinin korunması amaçlanmıştır. Ayrıca; belirlenen doz limitlerinin aşılması veya bir meslek hastalığının saptanmasından dolayı sağlık raporuyla verilecek izinlerin şua (sağlık) izniyle ilişkilendirilmeyeceği de tasarının bu maddesinde yer almıştır. Zira; şua izni belirlenen doz limitlerini aşmayanlar için verilen bir haktır. Şua izni personelin yasal olarak zorunlu kullanması gereken bir izin türü olduğundan, bu izinler süresince çalışanların özlük haklarının korunması yasa tasarısının bu hükmü ile güvence altına alınmıştır. Nitekim; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 105. Madde (Değişik:29.11.1984-KHK 243/18.mad.) hükmüne göre de görevinden dolayı bir kazaya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan memurlar, özlük hakları korunarak iyileşinceye kadar izinli sayılır.

Yasa tasarısının 11. madde hükmü içeriğiyle, çalışanların mesleğin özelliğinden doğan hakları güvence altına alınırken, bu konudaki hatalı uygulamaların da önlenmesi amaçlanmıştır.

12. Maddenin Gerekçesi

Radyasyona maruziyete bağlı olarak yıpranan dokular yeterli oksijene kavuştuğunda daha kolay kendini yenileme olanağı bulmaktadır.

Birçok Avrupa ülkesinde olduğu gibi, ülkemizde de radyasyon görevlileri için bol oksijen içeren yerlerde dinlenme amaçlı sosyal tesisler kurulması, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 17 ve 56. maddelerinde devlete yüklenen görevler ile de örtüşmektedir.

Radyasyon görevlilerinin şua izinlerini söz konusu sosyal tesislerde geçirmesi ve tıbbi kontrollerde belirli bir süre radyasyon ortamından uzak kalması gereken personelin de bu tesislerde dinlenmesi halinde daha az bir iş gücü kaybı ile personelin daha sağlıklı bir şekilde işine dönmesi mümkün olacağından, personelin iş performansı artmış olacaktır.

13. Maddenin Gerekçesi

Radyasyon insan sağlığı üzerinde bedensel (somatik) ve kalıtsal (genetik) bozukluklar yanında, doğal ömür süresini de kısalttığından, hizmetin özelliği gereği, 5354 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun 32. madde (h) fıkrası uyarınca, iyonizan radyasyonla çalışan bilumum personel ve yardımcılarının emeklilik işlemlerinde her yıl için 3 ay fiili hizmet süresi (yıpranma payı) eklenmektedir.

Farklı mevzuatla düzenlenen radyasyon çalışanlarına dair hükümler bu kanun tasarısı kapsamında bir araya toplanırken, uygulamada yaşanan sıkıntıları giderme amacıyla, var olan mezkur madde hükmüne “ .. 3 ay fiili hizmet süresi eklenir”

ifadesinden önce gelmek üzere, “.. takvim yılı esas alınarak” ifadesi eklenmiştir.

14. Maddenin Gerekçesi

Mesleğin özelliği gereği, resmi ve özel sağlık işletmelerinde radyasyon kaynaklarıyla çalışan personelin temini ve bu meslekte istihdam edilmesini sağlamak üzere, resmi kurumlarda çalışanlar yanında, özel sağlık işletmelerinde çalışanların da temininde güçlük zammından yararlandırılarak adaletin sağlanması amaçlanmıştır.

15. Maddenin Gerekçesi

Hangi işlerin ağır ve tehlikeli işler olduğu 16.06.2004 tarih ve 25494 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği’nde belirtilmiştir. Buna göre; mezkur yönetmeliğin 9. maddesinde belirtilen EK-1 cetvelinin 130. sırasında radyasyon kaynaklarını kullanarak yapılan işler ağır ve tehlikeli işler arasında yer almaktadır.

Farklı işleri konu alan ama aynı kategori kapsamında olan işlerde, çalışanların aynı haklardan yararlanması gerekirken, işçi statüsünde ağır ve tehlikeli işlerde çalışanlarla memur statüsünde ağır ve tehlikeli işlerde çalışanlara aynı hakları tanıma yerine, bu kesimin bazı haklardan mahrum bırakılması Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ettiği gibi, mantıksal olarak da sakat bir uygulamadır. Bir düzenlemenin, aynı özellikleri taşıyan herkese aynı şekilde uygulanması gerekir. Oysa; Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliğinin 6. maddesine istinaden, işçi statüsünde ağır ve tehlikeli işlerde çalışan kadınlar ay hallerinde ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılmadığı halde, radyasyon kaynakları kullanılarak yapılan işler ağır ve tehlikeli işler sınıfında yer almasına karşın, bu işlerde çalışan kadınların bu tür bir haktan yararlandırılmamış olması adalet duygusuyla da bağdaşmaz. Tasarının bu hükmü ile Anayasa’nın eşitlik ilkesine uyum sağlanmış olacaktır.

16. Maddenin Gerekçesi

Radyasyonun biyolojik zararlara yol açtığı bilindiğinden, erken tanı ve tedavi amacıyla, radyasyon kaynaklarını kullananların periyodik sağlık muayenelerinden geçirilmeleriyle ilgili bir hükümdür. Bu hüküm, 3153 sayılı kanuna dayandırılarak hazırlanan ve 27.04.1939 tarih ve 2/10857 sayılı Bakanlar Kurulu ile kabul edilip, 06.05.1939 tarih ve 4201 sayılı “Radyoloji, Radyum ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname”(Tüzük) hükümlerinin 23. maddesinde de mevcuttur.

Yapılacak sağlık kontrollerine dair sonuçların kayıt altında tutulması, radyasyon çalışanlarının sağlık süreçlerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi bakımından taşıdığı önem yanında, ortaya çıkması olası hukuksal sorunlar karşısında, bu bilgi ve bulgulardan somut delil olarak yararlanılması bakımından da önem taşır.

Mezkur Nizamname (Tüzük) kapsamında 1939 yılından itibaren süregelen söz konusu periyodik sağlık muayeneleri sonucu saptanan kan değerlerinde değişme, cilt lezyonları, görme problemleri, yorgunluk, baş ağrısı ve benzeri durumlarda personelin sağlığı düzelinceye kadar radyasyon ortamından uzak tutulması gerekirken, farklı sağlık işletmelerinde farklı uygulamaların olduğu bilinmektedir. Bu nedenle; bu konuda herkese aynı uygulamanın yapılması amacıyla, tasarının 16. maddesine bağlayıcı hükümler konulmuştur.

17. Maddenin Gerekçesi

Bu madde hükmüyle özellikle hasta yoğunluğu fazla olan sağlık işletmelerinde görevli radyasyon çalışanlarının uluslararası standartlarda radyasyon sağlığı ve güvenliğinin sağlanması amaçlanmıştır.

Özellikle Radyoterapi ve nükleer tıp merkezleri ile hasta kapasitesi yüksek sağlık işletmelerinin radyoloji departmanlarında radyolojik cihazların periyodik kalite güvenlik (QA) ve kalite

kontrol (QC) testlerini yapılmasını sağlama, hastalara uygulanacak radyasyon dozlarının minimum düzeyde tutulması, minimum radyasyon dozuyla optimum görüntü kalitesini sağlama, tedavi amaçlı radyasyon uygulamalarında kullanılacak dozların ölçü ve hesaplarını yapma yanında, çalışanları radyasyonun zararlı etkilerine karşı koruma vb. görevleri yürütmek üzere, medikal radyasyon fizikçilerine büyük gereksinim duyulmaktadır.

Avrupa Birliği müktesebatına uymaya çalışan bir ülke olma yanında, Uluslararası Radyasyondan Korunma Komisyonu (ICRP) tarafından hazırlanan “ Radyasyonlara Karşı Korunmaya Dair 1960 Sözleşmesi” Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından da imzalandığından, bu sözleşme hükümleri üye ülkeler için bağlayıcı nitelik taşımaktadır. Ayrıca; Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (AURATOM) tarafından yayımlanan 13 Mayıs 1996 tarih ve 96/29 sayılı “Radyasyon Güvenliği Direktifi” iyonlayıcı radyasyonlardan doğan zararlara karşı çalışanların ve toplumun korunmasıyla ilgili önemli hükümleri içermektedir.

Türkiye’de ulusal mevzuat kapsamında da radyasyonlardan korunmaya dair birçok hüküm mevcuttur. Ancak; tasarıdaki bu madde hükmünde AB standartları esas alınarak, medikal radyasyon fizikçilerinin alanlarında en az yüksek lisans eğitimi almış olması şartı getirilmiştir.

18. Maddenin Gerekçesi

Günümüzde tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulama birimleri eskiden olduğu gibi sadece röntgen birimiyle sınırlı değildir. Ayrıca; kullanılan radyasyon kaynakları da çeşitlilik göstermektedir. Dolayısıyla; radyoloji departmanlarında çalışan personel yanında, hasta kapasitesi de artmıştır.

Bu durumda; mesleki teknik hizmetlerin planlanması, uygulanması, değerlendirilmesi, geliştirilmesi ve hizmetle ilgili kayıtların tutulması vb. işlerin organizasyonu için yetkili bir

personelin görevli kılınması gerekir. Hemşirelik hizmetlerinde mevzuat dahilinde bu organizasyon için başhemşire ve yardımcılar görevli kılınmaktadır. Radyoloji departmanlarında da bu işler başteknisyen sıfatlı kişiler tarafından yürütülmekteyse de bu görev için yasal bir düzenleme mevcut olmadığından, tasarının bu madde hükmüyle “radyoloji başteknisyenliği” görevi mevzuat kapsamına alınmıştır.

19. Maddenin gerekçesi

Sağlık hizmetleri sınıfında olan personelin birinci derece sicil amiri yine aynı sınıfta yer alan bir amir olması gerekirken, uygulamada bazı sağlık işletmelerinde hekim dışı radyasyon görevlileri genel idare hizmetleri sınıfından bir amire bağlı olarak çalıştırılmakta ve sicil notu da bu amirlerce verilmektedir. Bu madde hükmü ile bu farklı uygulamaların ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

20. Maddenin Gerekçesi

Bu madde hükmüyle, radyasyon görevlilerine oda ve odalar birliği kurma ve bunların ulusal ve uluslararası diğer sivil toplum kuruluşlarına üye olabilmesine olanak sağlanarak, demokratik alandaki gelişmelere bir katkı sağlama amaçlanmıştır.

21. Maddenin Gerekçesi

Tasarının bu maddesi ile radyoloji alanındaki bilimsel ve teknolojik gelişmelerin hizmete yansıtılarak, hizmette kalitenin artırılması yanında, radyasyon çalışanlarının eğitim etkinlikleriyle kazanacağı mesleki bilgi ve becerilerin hizmet kalitesine sağlayacağı katkı nedeniyle başarılarının özlük haklarına yansıtılması amaçlanmıştır.

Yeni gelişmeleri izleyip hizmete yansıtılanlar bir şekilde taltif edildiğinde, bu durum özendirici bir unsur olacağından, çalışanların mesleki bilgi ve becerilerini geliştirme yönünde daha

çok çaba göstereceği ve bunun da hizmet kalitesi ve güvenliğini artıracakı düşünülmüştür.

22. Maddenin Gerekçesi

Tasarıda yer alan bu madde hükmüyle yurt dışındaki tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamaları ile iş organizasyonlarının yerinde gözlenip, ülkemize mesleki bilgi ve teknoloji transferi sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca; sivil mesleki kuruluşlar tarafından hazırlanacak projelerin devlet tarafından desteklenmesi suretiyle, sivil meslek kuruluşlarının hizmetin gelişmesine daha çok katkı sağlaması mümkün olacaktır.

23. Maddenin Gerekçesi

Tanı ve tedavi amaçlı radyasyon uygulamalarının bedensel ve kalıtsal biyolojik zararlara yol açabildiği bilinmektedir. Radyasyon uygulamalarının kime, ne zaman ve ne şekilde uygulandığı kayıt altında tutularak, idari ve hukuki sorunlarda bu bilgilerden yararlanma yanında, söz konusu bilgilerden araştırmalarda veri olarak da yararlanarak, radyasyon sağlığı ve güvenliği konusunda daha etkin önlemler alınmasına yönelik çalışmaların desteklenmesi amaçlanmıştır.

24. Maddenin Gerekçesi

Bu madde hükmüyle radyasyon kaynaklarının bulunduğu odalara komşu diğer birimlerde bulunan personel, hasta ve diğer insanların radyasyonun biyolojik etkilerine karşı korunması amaçlanmıştır.

Bu hüküm, 06.05.1939 tarih ve 4201 sayılı “Radyoloji, Radyum ve Elektrikle Tedavi Müesseseleri Hakkında Nizamname”(Tüzük) metninin 38. maddesinde “Her müessesede kurşun eşdeğeri tüzüğe uygun olması gereken döşeme, tavan ve duvarların kalınlığı ve neden yapılmış olduğunu gösteren mikyaslı (ölçekli) bir kroki bulunacaktır. “ denilmektedir. Söz konusu hükmün

önemine binaen, tüzük hükmü kanun kapsamına alınarak, yaptırım kuvveti güçlendirilmiştir.

25. Maddenin Gerekçesi

Yeni kurulan bir işletmede veya eski cihaz yerine yeni radyolojik cihazlar ikame edildiğinde, TAEK tarafından lisans işlemleri yapılmadan cihazların işletmeye açıldığı sıkça karşılaşılan yanlış uygulamalardandır.

Tasarıda yer alan bu madde hükmü ile söz konusu radyolojik cihazların TAEK tarafından gerekli kalite ve güvenlik testleri yapıldıktan sonra işletmeye açılması, lisans işlemlerinden önce radyolojik cihazların işletmeye açılması önlenerek hem çalışanlar, hem de hastaların sağlıklarının güvence altına alınması amaçlanmıştır.

26. Maddenin Gerekçesi

Tasarının bu madde hükmünde sözü edilen yönetmeliğin hazırlanmasında konuyla ilgili kurum ve kuruluşlardan da görüş alınarak daha uygun bir yönetmelik hazırlanması amaçlanmıştır.

27. Maddenin Gerekçesi

Bu madde hükmünde, bu kanundan daha önceki mevzuatla bu kanun hükümleri arasında bir çelişki olması halinde bu kanunun esas alınması istenerek, kanunun uygulama sürecinde doğabilecek olası farklı uygulamaların önlenmesi amaçlanmıştır.

Geçici 1. Madenin Gerekçesi

Bu geçici madde ile bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce orta öğretim kurumlarının radyoloji bölümlerinden mezun olanlar ve bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte bu programlarda kayıtlı öğrencilerin kazanılmış hakları korunmuş olmaktadır. Zira; kazanılmış hakların korunması evrensel hukuk kurallarındandır.

Geçici 2. Maddenin Gerekçesi

Tasarının bu maddesiyle, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ortaöğretim kurumlarının radyoloji bölümünden mezun olmuş olanlar ile bu programlara kayıtlı olan öğrencilerin alanlarında en az ön lisans eğitimi yapma hakları olduğu güvence altına alınmıştır.

28. Maddenin Gerekçesi

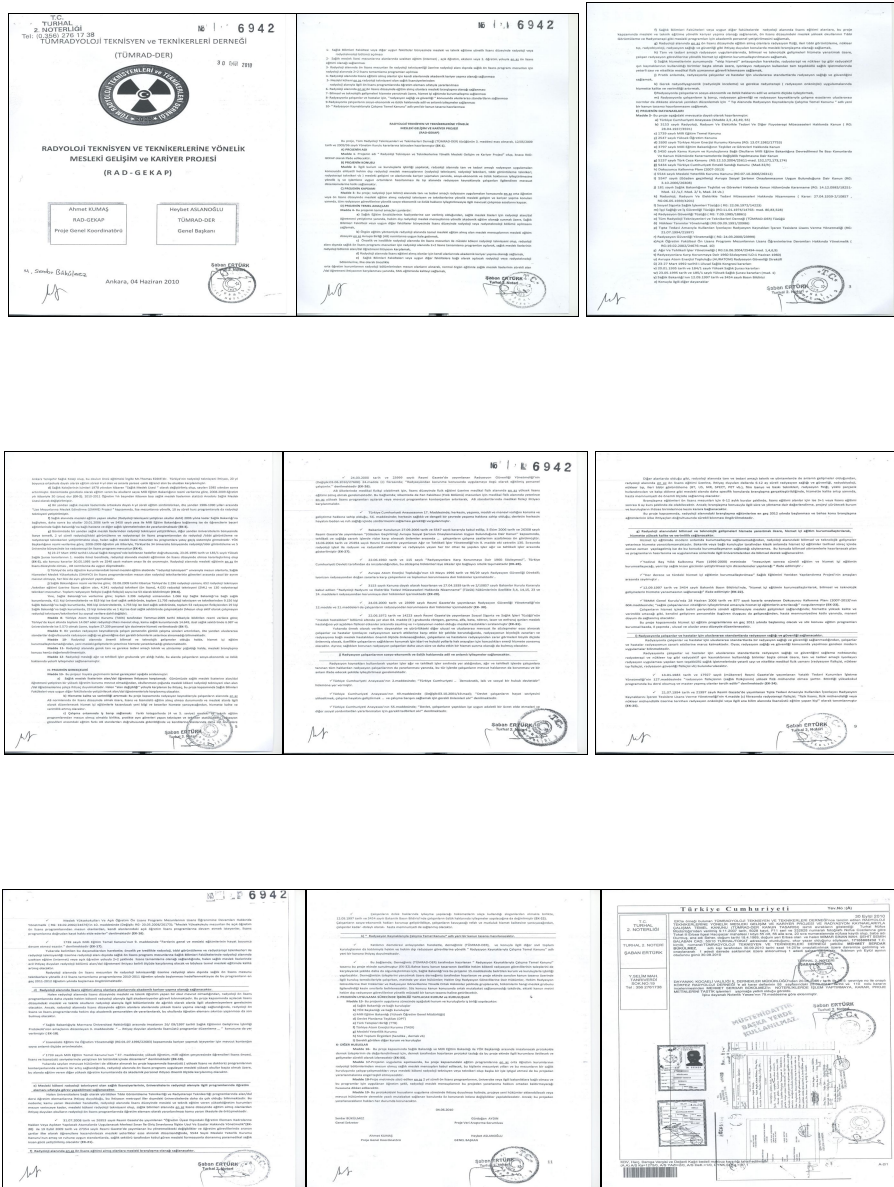
Bu madde kanunun yürürlüğe girme koşulunu belirtmektedir.

29. Maddenin Gerekçesi

Bu madde hükmü, kanun hükümlerinin Bakanlar Kurulunca yürütüleceğini hükme bağlamaktadır.

*(NOT: Bu kanun taslağı ve gerekçeleri TÜMRAD-DER adına Heybet ASLANOĞLU, Ahmet KUMAŞ, Gürdoğan AYDIN ve Serdar BÜKÜLMEZ tarafından hazırlanmıştır.)

RAD-GEKAP PROJESİNİ
T.C. TURHAL 2.NOTERLİĞİ'NDE TASTİK ETTİRDİK.
TARİH: 30.09.2010 NO: 6942

TÜM RADYOLOJİ TEKNİSYENLERİ ve TEKNİKLERİ DERNEĞİ
(TÜMRAD-DER)

FAALİYETLERİMİZ

TÜMRAD-DER FAALİYETLERİ

Tüm Radyoloji Teknisyenleri Ve Teknikerleri Derneği'nin Faaliyetlerinden Bazıları

■ **11 Kasım 2006:** Derneğimiz tarafından Kocaeli'de AB Yolunda Türkiye'de Radyoloji Gerçeği Sempozyumu düzenlendi.

■ Derneğimiz tarafından **1 Eylül-15 Kasım 2007** tarihleri arasında 22 ilde 37 hastanede 707 teknisyen ve teknikerin katıldığı **Anket Araştırması** yapıldı.

■ **10-12 Mayıs 2008:** Derneğimiz tarafından Alatiya Otel, Kemer-Antalya'da **1.Radyoloji Teknisyenleri Mesleki Eğitim Toplantıları**, düzenlendi.

■ **7 Şubat 2008:** Derneğimiz yöneticileri ve üyelerimizden oluşan bir grup Tıbbi Jeoloji Sempozyumunda "**Radyasyon ve Sağlık Paneli**"e katıldı.

■ **14 Nisan 2008:** Derneğimiz yöneticileri ve üyelerinden oluşan bir grup TAEK Sarayköy Nükleer Araştırma Merkezi'nde inceleme ve gözlemlerde bulundu.

■ **8 Kasım 2008:** Derneğimiz tarafından Dünya Radyoloji Günü'nde Sağlık Bakanlığı'nın önünde Basın Açıklaması yapıldı. Basın Açıklaması sonrasında Sağlık Bakanlığı'na Siyah Çelenk bırakıldı.

■ **13-15 Kasım 2008:** Grand Haber Otel, Kemer-Antalya'da **2. Radyoloji Teknisyenleri Mesleki Eğitim Toplantıları** yapıldı.

■ **22-23 Aralık 2008:** Derneğimizin de katılımıyla, Uludağ Üniversitesi öncülüğünde Uludağ Maliye Tesisleri'nde "**Radyolojide Verilen Eğitimde Bir Birlikteliğin Ve Standardizasyonun Sağlanması Çalıştayı**" yapıldı.

■ **Harizan 2009:** Tam gün yasası ile Radyolojide 7,5 saat çalışmayı öngören düzenlemeye karşı, derneğimiz tarafından Sağlık Bakanlığı, TBMM Başkanlığı ve Başbakanlığa iletmek üzere, **Dilekçe Kampanyası** başlatıldı.

■ **3 Haziran 2009:** Derneğimizin Ankara Temsilciliği tarafından TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı ve Trabzon Milletvekili Prof. Dr Cevdet ERDÖL ziyaret edildi ve Sayın Erdöl'e radyasyon güvenliği, özlük hakları ve çalışma saatleri ilgili görüşlerimiz içeren bir dosya sunuldu.

■ **12-27 Haziran 2009:** AB Eğitim ve Gençlik Programları Leonardo da Vinci (Mesleki Eğitim) projeleri kapsamında "**Radyoloji Departmanı Çalışanlarının Eğitime Çalışma Koşulları**" projesini yürüten Sivas Sağlık Meslek Lisesi öğretmenleri ve projenin sosyal ortağı olarak derneğimizi temsilen 2 üyemiz Çek Cumhuriyeti, Hollanda ve Almanya'da incelemelerde ve gözlemlerde bulundu.

■ **25 Haziran 2009:** Derneğimiz tarafından "**Radyolojide Gelişim ve Kariyer Projesi**" (RAD-GEKAP) proje başlatılmıştır. Projenin koordinatörlüğünü üyemiz Eğitimci ve Araştırmacı-Yazar Ahmet KUMAŞ'ın yaptığı proje, 4 Temmuz 2010 tarihinde tamamlanarak ilgili kurumlara iletili.

■ **16 Ağustos 2009:** Derneğimizin de aralarında bulunduğu sağlık alanındaki dernekler bir araya gelerek **Sağlık Çalışanları Platformu**'nu kurdu. Aynı gün Platform tarafından Tamgün yasasına ilişkin Basın Toplantısı düzenledi.

■ **23 Eylül 2009:** Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü ile Avrupa Birliği Avrupa Komisyonu Teknik Yardım ve Bilgi Değişimi Ofisi (TAİEX) tarafından 21-22 Ekim 2009 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen. "**İş yerlerinde Radyasyon Maruziyet Riskleri Değerlendirmesi ve Korunma Metodları**" konulu seminerlere derneğimiz yöneticilerinden ve üyelerinden oluşan 12 kişilik grup katılım sağladı.

■ **22-25 Ekim 2009:** Derneğimiz tarafından Limak Limra Otel, Kemer-Antalya'da **3.Radyoloji Teknisyenleri Mesleki Eğitim Toplantıları** düzenlendi.

■ **16.01.2010:** TTB, SES, TÜMRAD-DER ve diğer meslek örgütleriyle beraber TBMM önünde Tam Gün Yasası protesto edildi.

■ **20.01.2011:** Tüm sağlık örgütlerinin itirazına rağmen Tam Gün Yasası TBMM tarafından kabul edildi.

■ **27.02.2010:** Radyoloji Teknisyen ve Teknikerlerine Yönelik Mesleki Gelişim ve Kariyer Projesi (RAD-GEKAP) için bir çok sivil toplum örgütü ve üniversite temsilcilerinin katılımı ile Ankara Enerji Otel’de yapıldı.

■ **8-9 Mayıs 2010:** Sağlık Çalışanları Platformu tarafından **Sağlıkta Haklar ve Sivil Toplum Örgütleri Sempozyumu** Aksaray’da yapıldı.

■ **17-20 Haziran 2010:** **4.Radyoloji Teknisyenleri Mesleki Eğitim Toplantıları** Nazar Otel, Lara- Antalya’da yapıldı.

■ **4 Temmuz 2010:** Derneğimiz tarafından Ahmet KUMAŞ Hocamızın öncülüğünde hazırlanan RAD-GEKAP adlı proje tamamlanarak Sağlık Bakanlığı, MEB, YÖK ve TAEK gibi birçok kuruma ziyaretler yapılarak teslim edildi. Lisans tamamlama ile ilgili görüşmeler ve yazışmalar yapıldı.

■ **8 Kasım 2010:** Dünya Radyoloji Günü’nü kutladık.

■ **23 Ekim 2010:** Sağlık Çalışanları Platformu tarafından **Sağlık Çalışanları Meslek Tanımları ve Özlük Hakları Sempozyumu** Ankara’da yapıldı.

■ **Ekim-Kasım 2010:** İş-Kur ve bazı STK tarafından çeşitli illerde kısa süreli kurslarla radyoloji teknisyeni yetiştirilmesine karşı derneğimiz ilgili kurumlarla gerekli yazışmaları yaparak işlemin durdurulması sağlamıştır.

■ **12-15 Mayıs 2011** Tarihlerinde Daima Resort Otel, Kemer / Antalya’da **5. Radyoloji Teknisyenleri Mesleki Eğitim Toplantıları** yapılacaktır.

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines, typical of primary school writing paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

www.tumradder.com

[illegible]

www.tumradder.com

[illegible]

www.tumradder.com

This image shows a full page of primary-ruled paper. It features approximately 20 horizontal dotted lines spaced evenly down the page, providing a guide for handwriting practice. The paper is otherwise blank, with no margins, text, or other markings.

www.tumradder.com